

021.7
ด 237 ก
- 3

การศึกษานิตยสารส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใจของสมุด
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมใจ พุทธเบญจพจน์

๕๔ พ.ศ. 2535

โรงเรียนสตรีศรีนครินทร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาดุษฎีบัณฑิต

กันยายน 2528

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178164

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....*โกนาร มุขมุง*.....ประธาน
.....*พนมตา ใจอด*.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....*โกนาร มุขมุง*.....ประธาน
.....*พนมตา ใจอด*.....กรรมการ
.....*62/55*.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่งมาโดยตลอดจากอาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์ และอาจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เจสียว พันธุ์สีดา ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จันทน์ ศรีสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนครสวรรค์ และอาจารย์รัตน์ จิรรัตนพันธุ์ ที่อำนวยความสะดวกในการทำการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือทุกท่าน ในการเรียบเรียงและการทดลองมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คร.พูนสุข เรืองไทย รวมทั้งผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการวิจัยครั้งนี้คือ "นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑" ทุกคน

สมใจ พุทธเบญจพจน์

สารบัญ

บทที่	หน้า	
1	1	บทนำ
	1	ภูมิหลัง
	4	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	4	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	5	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	6	คำนิยามศัพท์เฉพาะ
	7	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า
2	8	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	8	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
	8	ความหมายของการอ่าน
	9	ความสำคัญของการอ่าน
	10	ความสัมพันธ์ของการอ่าน การศึกษา และห้องสมุด
	12	ห้องสมุดกับการส่งเสริมการอ่าน
	15	กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
	16	การเล่านิทานหนังสือ
	19	การแสดงหนังสือ
	20	การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ
	21	ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	21	งานวิจัยในต่างประเทศ
	24	งานวิจัยในประเทศไทย

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	26
	กลุ่มตัวอย่าง	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและการรวบรวมข้อมูล	28
	การรวบรวมข้อมูล	31
	การดำเนินการทดลอง	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	34
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
5	บทสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	48
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	48
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	50
	อภิปรายผล	50
	ข้อเสนอแนะ	52
	บรรณานุกรม	54
	ภาคผนวก	61

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการวิจัย.....	27
2	การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	40
3	การเปรียบเทียบการเข้าใจของสมุด ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	41
4	การเปรียบเทียบการเข้าใจของสมุด หลังการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	42
5	การเปรียบเทียบการเข้าใจของสมุด หลังการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	43
6	การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านระหว่างก่อนและหลัง การส่งเสริมการอ่าน.....	44
7	การเปรียบเทียบการเข้าใจของสมุดระหว่างก่อนและหลัง การส่งเสริมการอ่าน.....	45
8	การเปรียบเทียบสถิติการยืมหนังสือระหว่างก่อนและหลังการ ส่งเสริมการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	46

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นับว่าเป็นการศึกษาในระดับที่มีความสำคัญมาก เพราะมีอิทธิพลต่อการวางแผนชีวิตในอนาคตของเยาวชน ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้าให้มีความรู้ทางวิชาการและทักษะในวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย เพียงพอแก่การดำเนินชีวิตเพื่อยังประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ 2525 : คำนำ) ตามนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช 2520 จึงมุ่งให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา รักการทำงาน และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะและรักการศึกษาค้นคว้าไปตลอดชีวิต (ราชกิจจานุเบกษา 2520 : 340, 348) เป็นเหตุให้กระบวนการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงจากการยึดครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนรับความรู้โดยตรงจากการบอกของครูเท่านั้น มาเป็นกระบวนการเรียนการสอนแบบใหม่คือจะต้องมีกิจกรรมภาคปฏิบัติ มีสื่อการเรียนที่เหมาะสม ให้นักเรียนค้นคว้าจากตำราหลาย ๆ เล่ม และหลายประเภท (ทรศนียา กัลยาณมิตร 2517 : 46) เวลาที่ใช้ศึกษาในห้องเรียนนั้นเป็นเพียงหนึ่งในสามเท่านั้น เวลาที่เหลือสองในสามควรเป็นเวลาที่นักเรียนจะไว้ใจเพื่อศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2523 : 1)

การอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองในทุกสาขาวิชา ดังที่มีผู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้ เบคอน กล่าวว่า การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ (Bacon. 1967 : 1674) และการอ่านสามารถช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์บางอย่างที่ไม่อาจพบได้ในชีวิตจริง เพราะมีอุปสรรคเรื่องเวลา กำลังเงินและความสามารถ (Stefferd. 1953 : 83 - 84) นอกจากนี้ การอ่านยังมีความสำคัญและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของนักเรียนไม่ว่าจะเรียนวิชา

ใด ๆ ต้องอาศัยทักษะการอ่าน หากมีทักษะในการอ่านอย่างดีแล้ว การเรียนวิชาต่าง ๆ จะเกิดผลอย่างรวดเร็ว (อุบล เรียงสุวรรณ 2509 : 31) นักเรียนที่ขาดทักษะในการอ่านจะเรียนวิชาภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือวิชาอื่น ๆ ที่ต้องอาศัยการอ่านได้ไม่ดี (Smith. 1959 : 297)

จากความสำคัญของการอ่านดังได้กล่าวมาแล้ว การส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และวิธีการในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ควรเน้นให้นักเรียนเริ่มต้นอ่านหนังสือที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของตน (Tooze. 1957 : 245) โดยขั้นแรกควรให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ย่าย ยืน และตรงกับความต้องการ เมื่อนักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านแล้วก็จะหาหนังสือประเภทต่าง ๆ มาอ่านเอง (Harris. 1969 : 487) พร้อมกันนี้สิ่งหนึ่งที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ ห้องสมุดโรงเรียน (Braeder. 1984 : 212) เพราะห้องสมุดโรงเรียนเป็น "ศูนย์การเรียนรู้" (Learning Resource) และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโรงเรียนที่จะช่วยเสริมสร้างและสนับสนุนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาได้เป็นอย่างดีเพราะห้องสมุดคือ

1. แหล่งวัสดุอุปกรณ์ (A material center) เป็นศูนย์รวมวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาทุกชนิด ได้แก่ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่นหนังสือ วารสาร จุลสาร กฤตภาค และโสตทัศนวัสดุทุกชนิด เช่น ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป สไลด์ เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ แผนที่ ลูกโลก หุ่นจำลอง และอื่น ๆ
2. แหล่งที่ให้บริการ (A service agency) โดยการทำงานร่วมกับครูและนักเรียนในโครงการศึกษา ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางของการให้บริการยืมหนังสือและอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ครูทุกคนในโรงเรียนสามารถขอความร่วมมือจากห้องสมุดในการจัดหนังสือไว้สำหรับให้นักเรียนค้นคว้าประกอบการเรียน
3. แหล่งการสอน (A teaching agency) โดยช่วยสอนและแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องให้แก่ครูและนักเรียน เพื่อให้การใช้บริการของห้องสมุดเป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจจะให้คำแนะนำส่วนตัว จัดให้มีการสอนวิชาการใช้ห้องสมุด ที่ถูกต้องในโรงเรียน

4. แหล่งกลางการอ่าน (A reading center) โดยห้องสมุดเป็นแหล่งที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่านและเปิดโอกาสให้ขยายขอบเขตของการอ่านให้กว้างขวางขึ้น (คุณัญจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนการ 2524 : 11)

ห้องสมุดโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังกล่าวมาแล้ว แต่ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ได้ระบุนรายวิชาการใช้ห้องสมุดไว้ในหลักสูตร โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่จะเป็นการปูพื้นฐานในการเรียนระดับมัธยมศึกษา และอุดมศึกษาต่อไป หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพียงแต่กำหนดให้เรียน การใช้ห้องสมุดเป็นส่วนย่อยของรายวิชา ท. 101 ภาษาไทยวิชาบังคับในเรื่องการอ่านซึ่งเน้นการอ่านออกเสียง การอ่านในใจ การหาความรู้ความบันเทิงจากการอ่าน การพิจารณาหนังสือ และการรู้จักใช้ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ 2525 : 11) หรือเป็นเพียงกิจกรรมประเภทที่ 5 ในจำนวน 10 กิจกรรมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ กิจกรรมการใช้ห้องสมุด (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 : 2) ซึ่งจะสอนให้รู้จักใช้ห้องสมุดอย่างถูกวิธี มีนิสัยรักการอ่านการค้นคว้าด้วยตนเอง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเป็นระเบียบรับผิดชอบตนเองและส่วนรวม รู้จักปฏิบัติงานเกี่ยวกับห้องสมุด (กระทรวงศึกษาธิการ 2527 : 121) ซึ่งเห็นได้ว่า จากหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชา ท. 101 ภาษาไทยวิชาบังคับ มุ่งสอนการใช้ห้องสมุด เพียงเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนภาษาไทย ส่วนวิชากิจกรรมการใช้ห้องสมุด ก็เป็นกิจกรรมหนึ่งในสิบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนได้ตามความสนใจ มีนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่เลือกเรียนกิจกรรมการใช้ห้องสมุด จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุด นักเรียนจะมีการเลือกอ่านหนังสืออยู่ในวงแคบตามที่อาจารย์เจาะจงให้อ่าน หรือไม่เข้า

ใช้ห้องสมุดเลยถ้าไม่จำเป็น ประกอบกับไม่มีการสอนให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการเลือกอ่าน และขาดคำแนะนำในการอ่าน โอกาสที่นักเรียนจะได้รับประโยชน์จากการอ่านหรือรู้จักใช้ประโยชน์จากห้องสมุดอย่างเต็มที่นั้นเป็นเรื่องยาก เช่นเดียวกันนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถ้าได้รับการส่งเสริมการอ่านก็จะช่วยให้เรียนรู้ในการเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการ มีความง่ายพอเหมาะกับตนเอง อ่านหนังสือได้กว้างขวางครอบคลุมทุกสาขาวิชา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการปูพื้นฐานการศึกษา พัฒนาความเจริญแห่งตน และยังเป็นกำลังบุคคลที่สำคัญของประเทศชาติอีกด้วย

บรรณารักษ์เชื่อว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีผลในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ช่วยในการเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณภาพ และการเข้าใช้ห้องสมุดให้แก่ นักเรียน เพื่อสนับสนุนความเชื่อนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสมควรที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะมีผลต่อการเลือกอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนหรือไม่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุด
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดระหว่างนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน และไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่า การส่งเสริมการอ่านมีผลต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนหรือไม่
2. ทำให้ทราบความแตกต่างด้านความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดระหว่างนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านและไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 30 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ในการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและเก็บบันทึกการเลือกอ่านจากสถิติการยืมหนังสือออกจากห้องสมุด พร้อมทั้งเก็บสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด

3. กิจกรรมการส่งเสริมการอ่านที่ใช้ในการทดลองให้การส่งเสริมการอ่าน
4 กิจกรรมคือ

3.1 การเล่าเรื่องหนังสือ

3.2 การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน

3.3 การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด

3.4 การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

4. ตัวแปร ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 ความสนใจในการอ่านหนังสือ

4.2.2 การเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาสและแนะแนวทาง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องของหนังสือและการอ่านหนังสืออย่างถูกต้องเพื่อใช้หนังสือให้เกิดประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้หรือความเพลิดเพลิน โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังนี้

1.1 การเล่าเรื่องหนังสือ

1.2 การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน

1.3 การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด

1.4 การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

2. ความสนใจในการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกอยากอ่าน อยากรู้ อยากเห็น มีความตั้งใจ ต้องการอ่านเนื้อเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี วารสาร และหนังสือพิมพ์

3. การเข้าใช้ห้องสมุด หมายถึง จำนวนครั้งที่นักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าวัสดุห้องสมุดทุกประเภท

4. ห้องสมุด หมายถึง ห้องสมุดโรงเรียนนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528

6. หนังสือ หมายถึง วัสดุการอ่านทุกชนิด ทั้งที่เป็นหนังสือสารคดี บันเทิงคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร เอกสาร ตลอดจนบทความที่ใช้สำหรับอ่าน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทำให้ความสนใจในการอ่านของนักเรียนสูงขึ้น
2. ผลของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทำให้การเข้าใจห้องสมุดของนักเรียนสูงขึ้น
3. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน
4. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีการเข้าใจห้องสมุดแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ โดยเฉพาะสมัยปัจจุบัน วิทยาการต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว นักการศึกษาจึงได้ทำการค้นคว้าเรื่อง การอ่านในรูปแบบต่าง ๆ กันอย่างกว้างขวาง และให้คำอธิบายความหมายของการอ่าน ไว้คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันออกไปดังต่อไปนี้

ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน (ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน 2514 : 3) ได้รวบรวม คำนิยามของการอ่าน ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ชาวต่างประเทศได้ กล่าวไว้ดังนี้ ฮิลเดรท (Hildreth) และธอร์นไคค์ (Thorndike) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการทางสมองที่จะแปลสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มองเห็นได้ เกิดความคิด ความเข้าใจเรื่องทีอ่านได้ดี สามารถแยกแยะตีความหมายก่อนที่จะสรุปเป็นความคิดของ ตนเอง ส่วน ซินท์ (Zintz) และเกรย์ (Gray) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ว่าเป็นการเก็บรวบรวมความคิดจากสิ่งพิมพ์ เข้าใจภาษาของผู้เขียน ทำให้เกิดประสบการณ์ และทักษะ สร้างมโนภาพขึ้นในใจของผู้อ่าน

ทูซ (Tooze. 1957 : 9 - 10) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การก้าวไปสู่แหล่งความรู้ที่สมบูรณ์ เกิดการเรียนรู้ ความจริงใจ และ มีจิตใจที่ดี พร้อมทั้งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ทั้ง 4 ประการ คือ การฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน ช่วยส่งเสริม และปรับปรุงเด็กให้เจริญเติบโต เป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์

สนธิ ทังทวี (สนธิ ทังทวี 2526 : 4) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ และความคิด แล้วนำเอาความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริงสิ่งใดหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่าน จึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความ

ดังนั้นพอจะสรุปความหมายของการอ่านจากข้อคิดเห็นของนักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ได้ว่า การอ่าน คือ การแปลความจากสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่อ่านให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์ สามารถจับใจความที่สำคัญของเรื่องที่อ่าน ตลอดจนแนวความคิดของผู้เขียนได้ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับความรู้ใหม่ จนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่อ่าน และสามารถสรุปลงความเห็นได้

ความสำคัญของการอ่าน

ในด้านความสำคัญของการอ่าน นักการศึกษาหลายท่านได้เน้นให้เห็นว่า การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา ผู้ที่อ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตลอดจัดว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง แชพแมน (Chapman, 1978 : 61 - 63) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ และการอ่านยังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขาวิชา และในชีวิตประจำวันของมนุษย์เราในปัจจุบัน และฮาฟเนอร์ (Hafner, 1967 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านในด้านการดำรงชีวิตว่า การอ่านจะช่วยได้เป็นอย่างดี เพราะการอ่านเป็นการสร้างประสบการณ์พื้นฐาน ช่วยให้เราจักแก้ปัญหาเพื่อการดำรงชีพในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีป อภิสิตธี (ทวีป อภิสิตธี 2526 : 53 - 54) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จะช่วยสร้างเสริมประสบการณ์จำลองเพิ่มเติมให้กับผู้อ่านมากยิ่งขึ้น เพราะจากข้อเท็จจริงนั้นพบว่า ตลอดช่วงชีวิตของคนเรา ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงกับ

และเผยแพร่ผลกทางการศึกษา วัฒนธรรม กิจกรรมการคิดค้น ตลอดจนวิทยาการใหม่ ๆ (สายสุภา คชเสนี 2521 : 2) ตามกฎบัตรสากลว่าด้วยหนังสือ คณะกรรมการสนับสนุน ป็นหนังสือระหว่างชาติได้รับรอง ณ กรุงบรัสเซลส์ เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม ค.ศ. 1971 ใน มาตรา 7 กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งสำคัญของชาติในการถ่ายทอดความรู้ทั่วไป และ วิทยาการต่าง ๆ เป็นแหล่งที่ให้ความเพลิดเพลินในภูมิปัญญา และความงดงาม (แมนมาส ขวสิทธิ์ 2526 : 50)

สำหรับในสถานศึกษาย่อมถือว่า ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนทั้งเห็น ได้จากการที่สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association. 1960 : 8 - 9) ได้ตั้งจุดมุ่งหมายของห้องสมุดโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมของโรงเรียนซึ่งทำหน้าที่สนองความต้องการ ของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
2. เพื่อจัดเตรียมวัสดุ และบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดให้เหมาะสมกับความเจริญ เติบโต และพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน
3. เพื่อกระตุ้น และแนะแนวทางให้นักเรียนได้อ่านหนังสือทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินและมีความพอใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจช่วยให้มีความเจริญงอก งามทางสติปัญญา และสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ สารคดี หรือบทความข่าวสารต่าง ๆ ได้
4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความสนใจของตน จากประสบการณ์ ที่ตนได้รับจากห้องสมุด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้วิจารณญาณแห่งตน และมีทัศนคติที่พึง ปรารถนา

ห้องสมุดไม่เพียงแต่เป็นศูนย์วัสดุการอ่านเท่านั้นยังเป็นสถานที่ซึ่งเปิดโอกาสให้แก่ ผู้ที่มีความสนใจการอ่าน ได้อ่านหนังสืออย่างกว้างขวางออกไปนอกจากจะอ่านเพื่อความ จรรโลงใจพักผ่อนหย่อนใจแล้วยังสามารถอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ประกอบการเรียน หรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูอีกด้วย

ห้องสมุดกับการส่งเสริมการอ่าน

การส่งเสริมการอ่านนั้น ถ้าจะให้เกิดผลดี จำเป็นต้องทำพร้อม ๆ กันหลายทาง ดังที่ลอง (Long. 1984 : 7 - 8) กล่าวไว้ คือ

1. พ่อแม่มีบทบาทมากในการส่งเสริมการอ่าน ด้วยการเป็นผู้นำการอ่าน เด็กจะมีประสบการณ์จากการเป็นนักอ่านของพ่อแม่ หรือพ่อแม่อ่านหนังสือให้ลูกฟังจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการอ่านของเด็กเป็นอย่างมาก

2. ราคาของหนังสือหรือวัสดุการอ่านก็จะมีผลต่อการส่งเสริมการอ่านด้วย เนื่องมาจากราคาควรจะอยู่ในระดับที่เด็กสามารถซื้อได้ ไม่แพงจนเกินไป

3. สื่อสารมวลชน มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านเป็นอย่างยิ่งด้วยการจัดให้มีบทความวิจารณ์หนังสือ หรือแนะนำหนังสือทางวิทยุ โทรทัศน์

4. สมาคมพัฒนาหนังสือแห่งชาติ มีส่วนในการส่งเสริมการอ่านด้วยการจัดทำคู่มือ เช่น วารสาร หรือรายชื่อหนังสือที่มียอดเยี่ยมจำหน่ายสูง แนะนำให้อ่านหนังสือเหล่านั้น

สิ่งที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านได้อย่างดี คือ ห้องสมุด เพราะห้องสมุดเปรียบเสมือนสื่อกลางระหว่างหนังสือกับผู้อ่าน ถึงแม้ว่าวัสดุการอ่านจะมีมากหรือมีคุณค่าเพียงใดก็ตาม แต่จะไม่มีประโยชน์เลยถ้าถึงเหล่านั้นไม่ถึงมือผู้อ่าน ดังนั้นบรรณารักษ์จะต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเป็นตัวกลางเชื่อมโยงเด็กให้พบกับหนังสือ และพยายามให้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเด็กโดยจัดกิจกรรมนานาประการ (สุติมา สัจจนันท์ 2525 : 14) ซึ่งกิจกรรมที่จะช่วยห้องสมุดให้บริการด้านการอ่านแก่เด็กเป็นผลสำเร็จได้ก็คือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างถูกต้อง และเหมาะสม

การส่งเสริมการอ่านให้เด็กรักการอ่านหนังสือนั้น ผู้ใหญ่หรือครูต้องรู้ และเข้าใจธรรมชาติของเด็ก รวมทั้งลักษณะหนังสือที่เด็กสนใจ โดยปกติหนังสืออ่านสำหรับเด็กนั้น ผู้แต่งจะยึดหลักจิตวิทยาในการเรียบเรียงอยู่แล้ว หากครู และผู้ปกครองได้ศึกษาให้เข้าใจถึงลักษณะ และความหมายของหนังสือ จะช่วยให้การจัดหาหนังสือเป็นไปตามความต้องการ และความสนใจของเด็ก นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ จะต้องเปิดโอกาสให้เด็ก

ได้อ่านหนังสือที่เขาชอบ โดยครู และบรรณารักษ์รวมทั้งผู้ปกครองคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ ซึ่งในการแนะนำหนังสือควรคำนึงด้วยว่า เด็กมีความสนใจไม่เหมือนกันทุกคน ตามธรรมชาติเด็กจะชอบอ่านหนังสือที่สนองความต้องการของตนเอง จึงต้องศึกษาเรื่องความต้องการของเด็กประกอบไปด้วยเพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดหนังสือให้เหมาะสมกับเด็ก

พิลกริม และ แมค แอลลิสเตอร์ (Pilgrim and McAllister.

1968 : 71 - 72) กล่าวถึงความต้องการพื้นฐานของเยาวชน 11 ประการที่บรรณารักษ์และครูควรรู้ และใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. เยาวชนต้องการจะแน่ใจว่าเขามีร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นปกติ
2. เยาวชนต้องการโอกาสที่จะเป็นอิสระจากผู้ใหญ่
3. เยาวชนต้องการความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว
4. เยาวชนต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาบทบาทของตนในฐานะผู้ใหญ่เกี่ยวกับการหาเงินรายได้ และการสร้างครอบครัว
5. เยาวชนต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับเด็กอื่นทั้งสองเพศ
6. เยาวชนต้องการจะเข้าใจ และเรียนรู้ที่จะควบคุมสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งในโลก และในจักรวาล
7. เยาวชนต้องการพบความสำเร็จจากประสบการณ์โดยตรง
8. เยาวชนต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาทัศนคติทางสังคม และความรับผิดชอบต่อสังคม
9. เยาวชนต้องการความช่วยเหลือในด้านการค้นหาปรัชญาชีวิตที่แน่นอน
10. เยาวชนต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาความซาบซึ้งในศิลปะ
11. เยาวชนต้องการโอกาสเพื่อความสนุกสนาน และการพักผ่อน

เมื่อทราบความต้องการพื้นฐานของเยาวชนแล้ว หนังสือสามารถช่วยสนองความต้องการได้หลายประการ และการสร้างความสนใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งครู และบรรณารักษ์สามารถใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือกระตุ้นหรือเราให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนี้ได้มีผู้เสนอแนะไว้หลายวิธี เช่น

เจมส์ (James. 1978 : 118 - 122) ได้เสนอแนะวิธีการส่งเสริมการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

1. การพานักเรียนเข้ามาในห้องสมุดให้ได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอจนเกิดความคุ้นเคยกับสภาพของห้องสมุด การจัดห้องสมุด และตลอดเวลาที่เรียนอยู่ในโรงเรียน นักเรียนควรมีเวลาว่างมาใช้เวลาในห้องสมุด มายืมหนังสือไปอ่านจนเกิดนิสัยรักการอ่าน การยืมหนังสือห้องสมุดให้กับตนเอง
2. การจัดห้องสมุดให้สะดุดตาน่าสนใจคุณค่าของห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างความสนใจให้นักเรียนอยากเข้ามาใช้ห้องสมุด
3. ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงหนังสือ เช่น จัดกิจกรรมการพูดเรื่องหนังสือ (Book talk)
4. จัดห้องสมุดในชั้นเรียน จัดห้องสมุดชั่วคราวขึ้นในชั้นเรียน โดยครูผู้สอนยืมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนจำนวนหนึ่งไปไว้ เมื่อสอนไปถึงพูดถึงเรื่องต่าง ๆ ที่ปรากฏในหนังสือไปด้วย
5. อิทธิพลจากเพื่อนนักเรียน และครู มีบ่อยครั้งที่นักเรียนตัดสินใจเลือกอ่านหนังสือตามที่เพื่อนหรือครูแนะนำ จึงควรเปิดโอกาสให้มีการแนะนำหรืออภิปรายเรื่องหนังสือที่น่าสนใจ
6. จัดประชาสัมพันธ์ห้องสมุดในบริเวณต่าง ๆ ให้ทั่วโรงเรียนโดยห้องสมุดโรงเรียนต้องพยายามนำหนังสือให้เข้าไปเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในชีวิตของนักเรียนให้ได้ ห้องสมุดควรกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกเสมอว่ามีหนังสือดี ๆ ที่ควรอ่านอยู่ในห้องสมุด เช่น ปิดโปสเตอร์แจ้งข่าว จัดแสดงหนังสือใหม่

พว พันธ์เมฆา (พว พันธ์เมฆา 2525 : 168 - 197) ได้กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดโรงเรียนจ๊กไค้ดังนี้

1. การจัดนิทรรศการเพื่อเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้ ใฝ่รู้ และเชิญชวนให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้น
2. การออกร้านหนังสือ เพื่อให้ได้พบเห็นหนังสือใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ ทราบความเคลื่อนไหวในวงการหนังสือ
3. การเล่นเกม ในยุคปัจจุบันถือกันว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการจะแนะนำ หรือ กระตุ้นให้เด็ก ๆ ได้รู้จักกับวรรณคดีประจำชาติ
4. การทำบรรณานุกรม ซึ่งจัดทำได้ดังนี้
 - 4.1 บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่
 - 4.2 บรรณานุกรมหนังสือประกอบรายวิชา
 - 4.3 บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง
5. การแนะนำหนังสือ โดยบรรณารักษ์ต้องแนะนำหนังสือที่เลือกแล้วว่า เหมาะสมกับนักเรียนด้วยวิธีการหลาย ๆ วิธี เช่น การพูดเรื่องหนังสือ (Book talk) การวิจารณ์หนังสือ (Book review) หรือการจัดนิทรรศการ
6. การแข่งขันตอบปัญหา โดยมุ่งให้นักเรียนสนใจการอ่าน และการค้นคว้า
7. การดัดแปลงหนังสือสำหรับเด็กเป็นบทละคร นักเรียนจะสนุกสนานทั้งในการเล่นและการชม และเป็นแรงจูงใจให้อ่านหนังสือ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

จากการที่ได้มีผู้เสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้หลายวิธี แต่การที่จะสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เป็นผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน จากกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สามารถจัดในโรงเรียนตามที่เสนอมาแล้วนั้น สามารถคัดเลือกกิจกรรมที่จะใช้นำเสนอวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นเพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมดังนี้ คือ

1. การเล่าเรื่องหนังสือ
2. การสนทนาเรื่องการเลือกอ่าน และประโยชน์ของการอ่าน
3. การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด
4. การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

การเล่าเรื่องหนังสือ

การเล่าเรื่องหนังสือ หมายถึง การพูดชักจูงให้คนอ่านหนังสือ เป็นการบอกเล่าให้รู้ถึงความสนุกสนานที่จะได้จากการอ่านหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่ง โดยการเล่าคร่าว ๆ ว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้างให้ผู้ฟังรู้จักตัวละครแล้วเกิดความอยากที่จะติดตามบทบาทต่อไป (Bodart. 1980 : 2 - 3)

การเล่าเรื่องหนังสือ เป็นวิธีการส่งเสริมการอ่านหนังสือ และการใช้ห้องสมุดวิธีหนึ่ง ซึ่งสามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ เริ่มตั้งแต่การเล่าให้เพื่อนฟังถึงหนังสือที่อ่านมาว่าน่าสนใจอย่างไร อาจจะเป็นการพูดคุยกันตัวต่อตัว จนกระทั่งถึงการเล่าอย่างเป็นทางการในหอประชุมของโรงเรียน แต่ไม่ว่าจะจัดในรูปแบบใดก็ตามจุดประสงค์ของการเล่าเรื่องหนังสือก็ยังคงเหมือนเดิม คือ การพยายามชักจูงโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดการอยากอ่านหนังสือ (Bodart. 1979 : 273) การเล่าเรื่องหนังสือมักจะจัดขึ้นในห้องสมุดโดยบรรณารักษ์เป็นผู้เล่า (Harrod. 1977 : 131) ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงให้มีการเข้าใช้ห้องสมุด และส่งเสริมการอ่านได้ดี เพราะเป็นวิธีการที่นำผู้ฟังเข้าถึงหนังสือด้วยตนเอง ผู้ฟังจะได้เห็นหนังสือและทราบเรื่องของหนังสือว่าเกี่ยวข้องกับอะไร ตรงกับความสนใจของตนหรือไม่

การเตรียมตัวเล่าเรื่องหนังสือ

1. การเลือกหนังสือ คัดเลือกโดยการอ่านหนังสือที่คาดว่าจะอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง ซึ่งต้องพิจารณาว่าผู้ฟังอยู่ในวัยใด เพศใด วัยนั้น ๆ มีความสนใจในเรื่องประเภทใดพยายามอ่านหนังสือเหล่านั้นให้มากที่สุด แล้วเลือกคู่ว่าหนังสือเล่มใดที่น่าสนใจ

หนังสือที่เลือกมาแล้วอาจจะไม่ใช่หนังสือเล่มที่ดีที่สุด แต่ต้องเป็นหนังสือที่มีส่วนดี และน่าติดตามอ่าน ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นหนังสือใหม่ทั้งหมด ในบางครั้งสามารถเลือกหนังสือเก่าที่เป็นที่ชื่นชม หรือเป็นที่นิยมมาแนะนำได้ว่าหนังสือเล่มนี้คืออย่างไร ทำไมจึงมีผู้อ่านกันมาก หรือเลือกหนังสือที่มีเนื้อเรื่องน่าติดตามแต่เป็นเพราะชื่อเรื่องหรือรูปเล่มไม่น่าสนใจไม่ถึงกับถูกใจผู้อ่านนำมาเล่าชักชวนผู้อ่านให้เกิดความอยากอ่าน

2. ผู้เล่าเรื่องหนังสือ ต้องรู้สึกชอบหนังสือที่จะนำมาเล่า เพราะถ้าผู้เล่าเองยังไม่รู้สึกชอบการที่จะชักจูงให้ผู้อื่นชอบตามย่อมเป็นไปได้ ผู้เล่าต้องพยายามทำความเข้าใจ และคุ้นเคยกับหนังสือเล่มนั้นให้ดีเสียก่อน จำตอนสำคัญในเรื่องที่จะเล่าให้ขึ้นใจ และจดเรื่องที่พุดเพียงคร่าว ๆ เฉพาะหัวเรื่องใหญ่ ๆ เพื่อช่วยความจำ และลำดับขั้นตอนในการพูด

3. การฝึกเล่าเรื่องหนังสือ อาจฝึกหัดเล่าใส่เทปบันทึกเสียงไว้ นับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด ผู้เล่ามีโอกาสหัดเสียงของตนเองว่าเป็นอย่างไร ความคง ความชัดเจน จังหวะ และน้ำเสียง นอกจากนี้ควรฝึกหัดเล่าหน้ากระจกเงาที่เห็นเต็มตัวเพื่อดูว่าท่าทางเวลาเล่าสอดคล้องกับเรื่องที่เล่าหรือไม่ ความสำเร็จของการเล่าเรื่องหนังสือนั้นขึ้นอยู่กับ การเตรียมตัวที่ดีนั่นเอง (Bodart. 1979 : 273 - 274)

วิธีเล่าเรื่องหนังสือแบ่งกว้าง ๆ ได้ 3 วิธี คือ

1. เลือกหนังสือที่น่าสนใจพร้อมไปหุ้มปก หนังสือทุกเล่มที่จะนำมาเล่าอาจจะไม่สัมพันธ์กันเลย ในขณะที่เล่าเรื่องหนังสือแต่ละเล่มผู้เล่าจะยกหนังสือให้ผู้ฟังได้เห็นรูปร่างลักษณะของหนังสือนั้น และจากการที่ผู้เล่าได้ทำความเข้าใจหนังสือเล่มนั้น ๆ มาแล้ว ผู้เล่าก็สามารถแนะนำแก่ผู้ฟังได้ว่าหนังสือเล่มใดเหมาะกับผู้ที่มีการสนทนาหรือสนใจอย่างไร เพื่อให้แต่ละบุคคลจะเลือกหนังสือได้ตรงกับความต้องการของตนเอง หรืออย่างน้อยก็เป็นการให้แนวคิดเพื่อนำไปใช้ในการเลือกหนังสืออ่านด้วยตนเอง

2. เป็นแบบที่มีการเลือกสรรหนังสือที่มีแกนเรื่องเหมือนกัน แต่การเล่าเรื่องหนังสือจะกล่าวถึงรายละเอียดที่แตกต่างของหนังสือแต่ละเล่ม ซึ่งจากแกนของเรื่องเหมือนกันนี้จะแนะนำหนังสือได้ครั้งละ 3 - 4 เล่มไปจนถึง 10 เล่ม

3. แบบที่เหมาะสมกับการเล่าเรื่องหนังสือที่มีเวลาน้อย โดยพูดถึงหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งอย่างละเอียด และพูดถึงหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันอย่างสั้น ๆ ซึ่งเป็นหนังสือวิชาเดียวกัน หรือมีโครงเรื่องเหมือนกันก็ได้

การเริ่มต้นรายการเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยกว่าตอนเล่าเรื่องหนังสือ จะต้องหาวิธีสร้างอารมณ์ หรือดึงดูดความสนใจของผู้ฟังมาสู่เรื่องที่จะเล่า ซึ่งอาจทำได้โดยการตั้งเอาเหตุการณ์ที่น่าสนใจเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น หรือระยะเวลาไม่นานนักเรื่องที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือจากรายการโทรทัศน์ที่ได้รับการนิยม จากจุดเริ่มต้นนี้จะนำไปสู่หนังสือเล่มแรกที่พูดถึง ซึ่งควรเป็นหนังสือที่น่าสนใจ และอ่านกันไต่ทุกคนแล้วจึงเริ่มไปสู่หนังสือเล่มยาก ๆ ต่อไป

การเล่าเรื่องหนังสือนั้นควรจะต้องคำนึงถึงแก่น น่าสนใจของเรื่องออกมาเล่าโดยคำนึงถึงความสำคัญ 2 ประการ

1. ไม่เล่าเรื่องหนังสือที่ผู้เล่าเองไม่เคยอ่าน
2. ไม่เล่าเรื่องของหนังสือจนถึงตอนจบของเรื่อง (Bodart. 1979 : 275)

โดยหยุดตรงจุดสุดยอด หรือก่อนจะถึงจุดคลี่คลายเรื่องเล็กน้อยต่าง ๆ เพราะผู้ฟังจะไม่สนใจหนังสือเล่มนั้นอีกเลยถ้าใครรู้เรื่องตลอดแล้ว และต้องคำนึงถึงอยู่เสมอว่า การเล่าเรื่องหนังสือนั้นคือการกระตุ้นการอ่านหนังสือด้วยตนเองไม่ได้ อย่าสรรเสริญหนังสือเรื่องที่เล่าจนเกินความเป็นจริง พร้อมกันนี้การเล่าเรื่องหนังสือที่ดีต้องให้ความสนุกสนาน น่าสนใจทั้งแก่ผู้เล่า และผู้ฟัง (Bodart. 1980 : 3)

ปัญหาที่อาจจะเกิดในการเล่าเรื่องหนังสือ

1. วิธีการถ่ายทอด ถ้าผู้เล่าพูดไม่คล่องมีอาการประหม่าแม้จะเตรียมตัวมาดีก็ตามแต่ผู้ฟังไม่เกิดความศรัทธาตั้งแต่เริ่มฟัง
2. การโยงเรื่องให้สัมพันธ์กัน เมื่อเริ่มเล่าจะนำเข้าสู่เรื่องควรเตรียมเรื่องให้สัมพันธ์กัน และสามารถสรุปได้ด้วย ป้องกันไม่ให้เนื้อความขาดตอนไป
3. การวางท่าทางไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เล่า หรือต้องระวังกริยาที่เคยชินบางอย่าง เช่น เสยผม กัดเล็บ เพราะทำให้เสียบุคลิก และผู้ฟังเกิดความรำคาญ

4. วัสดุที่นำมาประกอบการเล่า ควรให้เหมาะสมนอกจากตัวหนังสือที่นำมาเล่า แล้วอาจใช้วัสดุอื่นประกอบได้แต่ต้องไม่มากจนทำให้หนังสือนั้นหมดความสำคัญ

5. ผู้เล่าบางคนใช้วิธีการท่องจำ ทำให้การเล่าขาดชีวิตชีวา และจังหวะการเล่าไม่ราบเรียบไม่เป็นธรรมชาติ ทำให้ผู้ฟังเกิดความไม่สนใจ (วาทิ ฐานวงศ์ศานติ 2521 : 43 - 44)

การแสดงหนังสือ (Display)

เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้ทราบว่าหนังสืออะไรบ้าง และที่ตรงกับความต้องการของตนเอง (Pilgrim and McAllister. 1968 : 197)
การจัดแสดงนี้ทำได้โดยการนำเอาใบหุ้มปกหนังสือมาติดที่ป้ายประกาศของห้องสมุดโดยจัดตกแต่งให้สวยงามดึงดูดความสนใจ จัดแสดงหนังสือที่มีเค้าโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกัน หรือต่อเนื่องกัน แล้วเขียนข้อความเชิญชวนที่เร้าใจผู้พบเห็น การจัดแสดงหนังสือบนโต๊ะ ตู้ หรือมุมใดมุมหนึ่ง โดยการจัดเรียงวางโต๊ะในลักษณะสวยงามพร้อมทั้งตกแต่งเพิ่มเติมด้วยหุ่น ตุ๊กตา หรือของที่น่ารัก เด็ก ๆ ขอบของกระจุกกระจิม จึงควรนำมาตกแต่งเพื่อเร้าความสนใจแต่ต้องไม่มากจนเกินไปจนเด็กหมดความสนใจในหนังสือที่นำมาแสดง และจัดลำดับขั้นตอนในการจัดเตรียมดังนี้ (Gillespie. 1973 : 47 - 48)

1. กำหนดเนื้อหา สำคัญ และรูปแบบของการจัด
2. เลือกหัวข้อให้กระชับ สั้น ได้ใจความ จับจุดที่น่าสนใจมาเป็นหัวข้อเรื่อง
3. วางรูปแบบที่เหมาะสม กำหนดสี และสิ่งที่จะนำมาประกอบ
4. สร้างรูปแบบให้สอดคล้องกับการเว้นระยะห่างของวัสดุ
5. ความชัดเจนของตัวอักษร ตัวอักษรควรสวยดึงดูดใจ
6. อุปกรณ์ที่นำมาใช้ควรจะเป็นสื่อที่ดี

การจัดแสดงหนังสือไม่ควรจัดเปลี่ยนไปอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เด็กสนใจคอยมอง
ดูเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง หนังสือที่นำมาจัดไม่จำเป็นจะต้องเป็นหนังสือใหม่ทั้งหมด แต่ควร
มีหนังสือใหม่ผสมอยู่ด้วย สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การใช้สีสรรค์เข้ามาช่วย ไม่ควร
ใช้สีขาว คำ หรือสีซีด ๆ จะทำให้ไม่น่าสนใจ อาจจะเปิดหนังสือหน้าที่มีภาพประกอบสวยงาม
หรือเป็นภาพที่กระตุ้นความสนใจให้อยากทราบว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร ซึ่งทั้งนี้หมายความว่า
ว่าก่อนที่จะมีการจัดแสดงหนังสือผู้จัดจะต้องรู้จักหนังสือที่จะนำมาจัดแสดงเหล่านั้นอย่างดีก่อน
ว่ามีที่ใดเป็นจุดสนใจเพื่อทำให้การจัดแสดงหนังสือประสบความสำเร็จ

การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเป็นส่วนหนึ่งของความสนใจในการอ่าน
สามารถทำได้ ดังนี้

1. การอภิปรายอย่างไม่เป็นทางการจัดได้หลายวิธี เช่น ครูเล่าเรื่องสั้น ๆ
แล้วให้เด็กที่เคยอ่านวิจารณ์แสดงความคิดเห็น หรือครูอาจตั้งหัวเรื่องบางเรื่องขึ้นเป็นแกน
นำให้เด็กเล่าเรื่องที่เคยอ่านมาประกอบ หรือให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เคย
อ่านโดยครูควรมีแนวทางว่าจะแนะเด็กได้ว่าเขาชอบหนังสือประเภทใด หากอ่านได้จากที่ใด
2. ในบางครั้งอาจจัดช่วงเวลา เพื่ออภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่มแล้วให้เด็กแต่ละคน
เล่าเรื่องหนังสือที่เขาอ่าน พร้อมกับร่วมกันเลือกเรื่องที่ที่น่าสนใจที่สุดมาสนทนาแสดงความคิดเห็น
ร่วมกันในหนังสือเรื่องนั้น
3. ให้เด็กเขียนวิจารณ์หนังสือ เป็นคำวิจารณ์ตรง ๆ สั้น ๆ เด็กฉลาดมักชอบ
วิเคราะห์ในทำนองนี้ และยังทำให้เขารู้จักอ่านหนังสืออย่างมีวิจารณญาณด้วย (Pilgrim
and McAllister. 1968 : 197 - 202)

สำหรับห้องสมุดโรงเรียน บรรณารักษ์ที่จัดกิจกรรมอภิปรายแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับหนังสือ ควรเลือกหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนให้มากที่สุด และพิจารณาถึง
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการอภิปรายหนังสือ นั้น ให้ความคิด ความซาบซึ้ง หรือชวน
ให้ติดตามอ่านต่อไป โดยสามารถจัดการอภิปรายในรูปแบบต่อไปนี้

1. อภิปรายเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง
2. อภิปรายแนวการเขียน
3. อภิปรายแนวคิดซึ่งอยู่เบื้องหลังงานเขียนชิ้นนั้น (อุบล บุญชู 2525 : 133 - 134)

บรรณารักษ์สามารถนำการวิจารณ์ และแนะนำหนังสือมาประกอบการสนทนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือได้ ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักทั่วไปในการอภิปราย วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ คือ พยายามให้เด็กพูดในหัวข้อที่กำหนด เช่น หนังสือที่ กำลังอ่านอยู่ หนังสือยอดเยี่ยมในขณะนี้ หนังสือที่ชอบมากที่สุด เวลาอภิปราย หรือ แสดงความคิดเห็นให้เรียกเด็กชื่อาย หรือเด็กที่เฉลียวฉลาดก่อนเมื่อเด็กแสดงออกมา มีความพร้อมที่จะแสดงออก (Pilgrim and McAllister. 1968 : 199)

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีการศึกษาวิจัยด้านการอ่านอย่างกว้างขวางทั้งการอ่านของเด็ก และผู้ใหญ่ แต่การศึกษาวิจัยทางด้านการส่งเสริมการอ่านโดยตรงยังมีไม่มากนัก จากการค้นคว้าสามารถรวบรวมผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดลองให้การส่งเสริมการอ่าน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยสอดคล้องกันหลายประการ สรุปได้ดังนี้

เจมส์ (James. 1978 : 118 - 122) คุรบรรณารักษ์ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมควีน แมรี (Queen Mary's Secondary School) ทำการศึกษาถึงวิธีการส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี (Promoting voluntary reading) เพื่อศึกษาว่าวิธีการใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี โดยการเก็บข้อมูลจากบัตรยืมหนังสือนวนิยายจากห้องสมุดนวนิยายในเวลา 18 เดือน ผลการวิจัยปรากฏว่ามี 6 วิธีด้วยกันที่จะส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับดังนี้

1. การนำนักเรียนเข้ามาในห้องสมุดให้ได้พบเห็นวัสดุต่าง ๆ
2. การจัดห้องสมุดให้สะอาด น่าสนใจ
3. การจัดให้นักเรียนเข้าถึงหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิธีพิมพ์รายชื่อหนังสือที่น่าสนใจ หนังสือใหม่ แจกนักเรียน
4. จัดห้องสมุดในชั้นเรียน
5. อิทธิพลจากเพื่อนนักเรียน และครู
6. การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดในบริเวณต่าง ๆ ให้ทั่วโรงเรียน

วิธีการจัดให้นักเรียนเข้าถึงหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มีการทดลองจัดแสดงหนังสือในห้องสมุดประชาชนเมืองแคมเปญ (Champaign) โดยมีห้องสมุดประชาชนเมืองเออร์บานา (Urbana) เป็นห้องสมุดควบคุมด้วยการคัดเลือกหนังสือจำนวน 110 ชื่อเรื่อง ที่เหมือนกัน หรือเนื้อหาอย่างเดียวกันทั้งสองห้องสมุด พร้อมทั้งเก็บสถิติการยืมหนังสือทั้ง 110 ชื่อเรื่องจากทั้งสองห้องสมุดเป็นเวลานาน 6 เดือน ผลปรากฏว่าอัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดทดลองมีอัตราการยืมสูงขึ้นอย่างมาก ในช่วงเวลา 6 เดือนที่มีการทดลองแสดงหนังสือ เมื่อเทียบกับช่วง 6 เดือนแรกที่ยังไม่มีการทดลอง และเมื่อเทียบกับอัตราการยืมในห้องสมุดควบคุม (Goldhor. 1972 : 371 - 386)

นอกจากนี้ ลอร์สัน (Lawson. 1984 : 3338-A) ได้ศึกษาถึงสถานที่จัดแสดงหนังสือและการโฆษณาหนังสือที่มีต่อจำนวนการอ่านหนังสือ และลักษณะของหนังสือที่อ่าน โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 2 โรงเรียน ๆ ละ 3 ห้องเรียน แต่ละโรงเรียนจะแยกออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 จะเลือกหนังสือมาอ่านจากหนังสือที่เลือกมาจัดแสดงแยกไว้ต่างหากในห้องสมุด กลุ่มที่ 2 จัดให้ได้รับการเล่าเรื่องหนังสือจากบรรณารักษ์ พร้อมทั้งรายชื่อหนังสือ และอ่านคำโฆษณา แนะนำหนังสือจากป้ายประกาศในห้องเรียนแล้วจึงมาเลือกอ่านหนังสือในห้องสมุดเอง กลุ่มที่ 3 เลือกอ่านหนังสือจากห้องสมุดโดยไม่ได้รับการแนะนำใด ๆ ทั้งสิ้น ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ ผลปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่เลือกหนังสืออ่านจากหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วนำมา

แสดงไว้นั้น อ่านหนังสือมากกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการวิจัยยังแสดงว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มนี้เลือกหนังสือประเภทต่าง ๆ กัน แต่ไม่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม และโกลเดน (Golden. 1983 : 1614-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การสนใจในการเลือกหนังสือ : โดยศึกษาจากการให้รายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ และไม่มีบรรณนิทัศน์" เพื่อทดลองว่า การแนะนำหนังสือแบบรายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ กับรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ที่มีผลต่อการยืมหนังสือสารคดี โดยทำการทดลองกับห้องสมุดประชาชนในรัฐอิลลินอยส์รวม 7 แห่ง ซึ่งห้องสมุด 3 แห่งจะได้รับการแนะนำหนังสือแบบรายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ อีก 3 แห่งจะได้รับการแนะนำหนังสือแบบรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ และแห่งที่ 7 จะใช้เป็นห้องสมุดควบคุมไม่ได้รับการแนะนำใด ๆ เลย ด้วยการให้รายชื่อหนังสือจำนวน 1,200 ฉบับ ภายใต้หัวข้อเรื่อง "หนังสือช่วยท่านเรื่องเงินเพื่อได้" ทำการทดลอง 3 เดือน ผลปรากฏว่า การแนะนำหนังสือทั้ง 2 แบบ คือ แบบรายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์ และแบบรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ มีผลต่ออัตราการยืมหนังสือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การใช้รายชื่อหนังสือที่มีบรรณนิทัศน์กับรายชื่อหนังสือที่ไม่มีบรรณนิทัศน์มีผลต่ออัตราการยืมหนังสือไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ แบริเตอร์ (Braeder. 1984 : 211 - 215) ได้ทำการศึกษาถึงผลของการเล่าเรื่องหนังสือ โดยทำการศึกษากับนักเรียนเกรด 8 ถึงเกรด 12 ที่ John Oliver Secondary School ใน Vancouver จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 440 คน เล่าเรื่องหนังสือรวม 18 ชื่อเรื่อง วัดการตอบสนองของนักเรียนจากการเล่าเรื่องหนังสือด้วยแบบสอบถาม 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านคุณธรรมของนักเรียน ผลปรากฏว่า

1. ในด้านความรู้ความสามารถของนักเรียน (Cognitive area) พบว่า

- 1.1 นักเรียนชายอายุ 12 - 13 ปี จะอ่านหนังสือมากกว่านักเรียนชายอายุ 16 - 18 ปี

- 1.2 นักเรียนหญิงจะอ่านหนังสือมากกว่า นักเรียนชาย

- 1.3 นักเรียนอ่านเรื่องที่นำมาเล่าเรื่องหนังสือมากกว่าเรื่องจากที่อื่น ๆ

1.4 นักเรียนส่วนใหญ่จะพิจารณาเห็นว่า การเล่าเรื่องหนังสือ ช่วยให้รู้แหล่งหนังสือที่จะอ่านได้ดี

2. ในด้านคุณธรรม (Affective area) พบว่า

2.1 การเล่าเรื่องหนังสือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบรรณารักษ์

2.2 การเล่าเรื่องหนังสือช่วยให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในทุก ๆ ด้าน

2.3 การเล่าเรื่องหนังสือช่วยสร้างนิสัยรักการอ่าน

งานวิจัยในประเทศไทย

สุนทร แก้วลาย (สุนทร แก้วลาย 2512 : 151 - 156) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครูทำการศึกษานี้ในวิทยาลัยครู 10 แห่ง ผลการศึกษารูปได้ว่า ในด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่ศึกษานั้นเรียงตามลำดับความถี่สูง มีดังต่อไปนี้

อาจารย์ส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา โดยการแนะนำหนังสืออ้างอิงประกอบวิชาเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดอภิปรายเกี่ยวกับการอ่าน แนะนำบทความใหม่ ๆ และให้นักศึกษาแนะนำหนังสือในห้องเรียน เป็นต้น

บรรณารักษ์ส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา โดยการแนะนำหนังสือโดยการจัดนิทรรศการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การคัดเลือกหนังสือประกอบรายวิชาเตรียมไว้ให้นักศึกษา

ส่วนด้านความต้องการของนักศึกษาในการส่งเสริมการอ่านพบว่า นักศึกษาต้องการให้แนะนำหนังสืออ้างอิงประกอบวิชาเรียนเป็นอันดับแรก และต้องการให้แนะนำวิธีอ่านหนังสือเพื่อจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ต้องการให้มีการจัดการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีใช้ตำรา เป็นต้น

สมาน พลวิจิต (สมาน พลวิจิต 2518 : 50 - 55) ได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ในการส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่นักเรียน ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการ

อ่านพบว่า ผู้ปกครองอยากให้เด็กทุกคนในบ้านรักการอ่านหนังสือ เพราะเห็นว่าหนังสือก่อให้เกิดผลดี ช่วยให้มีความรู้กว้างขวาง แต่มีผู้ปกครองร้อยละ 5 ที่คิดว่า การอ่านหนังสือทำให้เสียสุขภาพ เสียเวลาหารายได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองส่งเสริมการอ่านแก่เด็กด้วยวิธีการชื่นชม เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุด และหาหนังสือให้อ่าน เป็นต้น

มัลลิกา เอี่ยมละออ (มัลลิกา เอี่ยมละออ 2526 : 75) ได้ทำการศึกษาผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน โดยทำการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 5 กิจกรรม คือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การแสดงหุ่น การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง และการจัดแสดงหนังสือ กับกลุ่มทดลองจำนวน 93 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า อัตราการยืมหนังสือของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองใกล้เคียงกันมาก แต่ภายหลังการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีอัตราการยืมเพิ่มขึ้นเป็น 189 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมมีอัตราการยืมหนังสือเพียง 24 ครั้ง เด็กที่ได้รับการกระตุ้นโดยการเล่าเรื่องหนังสือจะมีพฤติกรรมการอ่านเปลี่ยนไป ทำให้มีการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น มีผลต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น

ยุพา แสงทอง (ยุพา แสงทอง 2527 : 68 - 72) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน และพฤติกรรมการอ่านของคณงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยการให้และไม่ให้การแนะแนวการอ่าน ซึ่งทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 60 คน พบว่าก่อนการทดลองคณงานเจตคติต่อการอ่าน และพฤติกรรมการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลองคณงานที่ได้รับการแนะแนวการอ่านมีเจตคติต่อการอ่าน และมีพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าคณงานที่ไม่ได้รับการแนะแนวการอ่าน และการติดตามผลภายหลังได้รับการแนะแนวการอ่านของกลุ่มทดลอง พบว่า มีการยืมหนังสือประเภทสารคดีออกจากห้องสมุดเพิ่มขึ้น แต่การยืมหนังสือบันเทิงคดีออกจากห้องสมุดลดลงเล็กน้อย ส่วนการอ่านหนังสือพิมพ์ และการอ่านวารสารพบว่าไม่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 30 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน ได้รับการส่งเสริมการอ่าน
 2. กลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน ไม่ได้รับอิทธิพลการส่งเสริมการอ่าน
- วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างกระทำดังนี้
1. ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จากจำนวนทั้งหมด 6 ห้องเรียน
 2. ใน 2 ห้องเรียนที่จับสลากได้ นำมาจับสลากอีกครั้งหนึ่งเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
 3. สุ่มนักเรียนจากแต่ละห้องเรียนในข้อ 2 มาห้องเรียนละ 15 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

แบบแผนการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ใช้แบบแผนการวิจัยที่เรียกว่า Randomize Control - Group Pretest - Posttest Design

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE	O_1E	X	O_2E
RC	O_1C	$\sim X$	O_2C

R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
O_1	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
O_2	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง
X	แทน	ได้รับการส่งเสริมการอ่าน
$\sim X$	แทน	ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมีดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร และหนังสืออ่านประกอบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพัฒนาการ ความต้องการและความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

1.4 ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อศึกษารายละเอียดขั้นตอนเนื้อหาตลอดจนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม

1.5 กำหนดหัวข้อและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่กลุ่มทดลองทั้ง 8 ครั้ง

1.6 กำหนดเนื้อหาและวิธีดำเนินการในแต่ละกิจกรรมของการส่งเสริมการอ่าน โดยกำหนดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน 4 กิจกรรมดังนี้

1.6.1 การเล่าเรื่องหนังสือ

1.6.2 การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน

1.6.3 การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด

1.6.4 การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

2. แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยวิธีการดังนี้

การสร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านของนักเรียน เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลองให้การส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัยได้สร้างเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ตามลำดับคือ

2.1 ศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบสอบถามตามวิธีของลิเคิร์ต

(Likert, 1967 : 180 - 188) และจากหนังสือการวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ ของ เจ็คส์กี้ โฆวาลินซ์ (เจ็คส์กี้ โฆวาลินซ์ 2520 : 28 - 70)

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและศึกษาจากแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านและพฤติกรรมทางการอ่านที่มีผู้ทำไว้แล้ว

2.3 สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านของนักเรียนให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การอ่านทุกประเภทของห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วยหนังสือสารคดี ครอบคลุมทั้ง 10 หมวด ตามระบบการจัดหมู่ทศนิยมคิวอี้ หนังสือบันเทิงคดี วารสาร และหนังสือพิมพ์ แบบสเกลประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ โดยมีข้อเลือกดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือเพื่อแสดงระดับความสนใจในการอ่านของนักเรียนขณะที่กำลังทำแบบสอบถามนี้

ข้อ	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข่าวทั่วไปจากหนังสือพิมพ์					
2	บทความสรุปข่าววิเคราะห์ข่าวจากวารสาร					
3	หนังสือเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป					
4	หนังสือเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์					
5	หนังสือนวนิยาย					

2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุงข้อบกพร่อง

2.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน โดยมีหลักเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2.6 นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ คำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน เท่ากับ .90 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูงสมควรนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3. สร้างแบบบันทึกข้อมูลความสนใจในการอ่าน และการเข้าใช้ห้องสมุด
ผู้วิจัยสร้างแบบฟอร์มตามลำดับดังนี้

3.1 แบบบันทึกสถิติการยืมหนังสือออกจากห้องสมุด ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกสถิติการยืมหนังสือ ประเภทสารคดี และประเภทบันเทิงคดี ออกจากห้องสมุด ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เป็นรายบุคคล โดยจัดทำเป็นตารางเก็บบันทึกรายวัน จดวัน เดือน ปี ชื่อผู้ยืม และประเภทของหนังสือที่ยืมออก โดยหนังสือประเภทสารคดีแยกตามการจัดหมู่หนังสือในระบบทศนิยมทวิภูมิ (Dewey Decimal Classification) และประเภทบันเทิงคดีแยกออกเป็น หนังสือ นวนิยาย เรื่องสั้น และหนังสือเยาวชน สร้างเสร็จแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

3.2 แบบบันทึกสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด จัดทำเป็นตารางเก็บสถิติรายวัน จกวัน เดือน ปี ชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ที่เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเวลา เข้าพักกลางวัน และหลังเลิกเรียน โดยผู้วิจัยแยกระเบียงกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง พร้อมกับติดภาพลายของนักเรียนแต่ละคนไว้ด้วย

4. หนังสือ ผู้วิจัยคัดเลือกหนังสือที่จะใช้ในการให้การส่งเสริมการอ่าน โดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือสำหรับเด็กและวัยรุ่นไทยของกาญจนา อินทรกำแหง (กาญจนา อินทรกำแหง 2520 : 167) และการศึกษาความสนใจและแนวการอ่าน หนังสือของนักเรียนอายุ 13 - 18 ปี ในโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก นครสวรรค์ สระบุรี อ่างทอง (ทองประกบ ลิ้มตระกูล 2516 : 251 - 260) ซึ่งประกอบด้วย หนังสือสารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือเยาวชน บทความ เป็นต้น รวมทั้งหมก 50 ชื่อเรื่องแล้วดำเนินการดังนี้

4.1 จัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือที่คัดเลือกแล้ว นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางค่านววรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น ตรวจสอบความเหมาะสมของหนังสือที่คัดเลือกมาให้ นักเรียนอ่าน

4.2 นำรายชื่อหนังสือไปตรวจสอบและจัดหาหนังสือในห้องสมุดให้ มีอย่างน้อย ชื่อเรื่องละ 3 ฉบับ

4.3 นำหนังสือที่ผ่านขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกดังกล่าวแล้ว ไปใช้ในการทดลองต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจับบันทึกการยืมหนังสือประเภทสารคดีและบันเทิงคดีของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม ที่ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดลงในแบบบันทึกสถิติการยืมหนังสือ โดยจับบันทึกทุกวันเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ก่อนการทดลอง และอีก 2 สัปดาห์หลังการทดลอง

ให้การส่งเสริมการอ่าน แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาแจกแจงความดีและหาค่าเฉลี่ย

2. ผู้วิจัยจับบันทึกสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มลงในแบบบันทึกสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด โดยจับบันทึกทุกวันเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ก่อนการทดลอง และอีก 2 สัปดาห์หลังการทดลองให้การส่งเสริมการอ่าน ค่ายการที่ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนค่ายตนเองพร้อมผู้ช่วยอีก 1 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความดีและหาค่าเฉลี่ย

3. ทำการทดสอบความสนใจในการอ่านกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ค่ายแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านที่สร้างขึ้น โดยทำการทดสอบก่อนทำการทดลองให้การส่งเสริมการอ่าน 2 สัปดาห์ และเมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว 2 สัปดาห์ ทำการทดสอบอีกครั้งหนึ่ง ค่ายแบบสอบถามทุกค่าย

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยให้การส่งเสริมการอ่านแก่กลุ่มทดลองด้วยตนเอง โดยจัดให้ได้รับการส่งเสริมการอ่านสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลานาน 4 สัปดาห์ รวม 8 ครั้ง ที่ห้องสมุดของโรงเรียน ตามวันและกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านดังนี้

ครั้งที่	วัน	เดือน	ปี	กิจกรรม
1	จันทร์	1	กรกฎาคม 2528	การเล่าเรื่องหนังสือ
2	พฤหัสบดี	4	กรกฎาคม 2528	ให้กิจกรรมการเล่าเรื่องหนังสือ โดยนำหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ผ่านการคัดเลือกแล้วประกอบด้วยเรื่องจากหนังสือพิมพ์ 1 เรื่อง วารสาร 1 เรื่อง หนังสือสารคดี 1 เรื่อง หนังสือบันเทิงคดี 2 เรื่อง เล่าให้กลุ่มทดลองฟังพร้อมทั้งกระตุ้นให้กลุ่มทดลองแลกเปลี่ยนเล่าเรื่องหนังสือน้อยคนละ 1 เรื่อง

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
3	จันทร์ 8 กรกฎาคม 2528	การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน
4	พฤหัสบดี 11 กรกฎาคม 2528	ให้กิจกรรมการสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน โดยสนทนากับกลุ่มทดลองในเรื่องของการอ่าน "ชอบอ่านอะไร" "ไม่ชอบอ่านอะไร" "เพราะเหตุใด" กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านและการเลือกอ่าน พร้อมทั้งร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของการอ่านและการเลือกอ่านหนังสือแต่ละประเภท
5	จันทร์ 15 กรกฎาคม 2528	การแสดงผลงานที่น่าสนใจของห้องสมุด
6	พฤหัสบดี 18 กรกฎาคม 2528	ให้กิจกรรมการแสดงผลงานที่น่าสนใจของห้องสมุด โดยจัดแสดงหนังสือที่คัดเลือกไว้แล้ว พร้อมบรรณนิทัศน์ จำนวน 50 ชื่อเรื่อง ในรูปแบบของการจัดนิทรรศการครั้งละ 25 ชื่อเรื่อง
7	จันทร์ 22 กรกฎาคม 2528	การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ
8	พฤหัสบดี 25 กรกฎาคม 2528	ให้กิจกรรมการสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ โดยคัดเลือกหนังสือที่กลุ่มทดลองสนใจอ่านเป็นพิเศษ จากการจัดแสดงหนังสือที่น่าสนใจ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
		ของห้องสมุด ประกอบด้วย หนังสือสารคดี 3 ชื่อเรื่อง หนังสือบันเทิงคดี 3 ชื่อเรื่อง วารสาร 1 เล่ม และหนังสือพิมพ์ 1 ฉบับ มาแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ร่วมกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านก่อนการทดลองและหลังการทดลองส่งเสริมการอ่าน โดยใช้ t-test Dependent Group
2. เปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุดก่อนการทดลองและหลังการทดลองส่งเสริมการอ่าน โดยใช้ Z-proportion
3. เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านหลังการทดลองส่งเสริมการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Independent Group
4. เปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุดหลังการทดลองส่งเสริมการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ Z-proportion

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียน

(Ferguson. 1981 : 49)

2. การหาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยคำนวณจากสูตร

$$s^2 = \frac{\sum fx^2 - \frac{(\sum fx)^2}{N}}{N - 1}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวน
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum fx^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียน

(Hines. 1980 : 211)

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคำนวณจากสูตร

$$\alpha_k = \frac{k}{k - 1} \left[1 - \frac{\text{Sum } s_{x_i}^2}{s_{x_t}^2} \right]$$

เมื่อ	k	แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	$S_{x_i}^2$	แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	$S_{x_t}^2$	แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
	k	แทน จำนวนข้อความทั้งหมด

(Cronbach. 1970 : 161)

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน โดยใช้ t-test Dependent Group

จากสูตร

$$t = \frac{\bar{D}}{\sqrt{\frac{S_D^2}{N}}}, \quad df = N - 1$$

เมื่อ	$\bar{D}$	แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่าง
	S_D^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่าง หาได้จากสูตร

$$S_D^2 = \frac{\sum D^2 - \frac{(\sum D)^2}{N}}{N - 1}$$

$\sum D$	แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลัง
$\sum D^2$	แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน จำนวนนักเรียน

(Slavin. 1984 : 182)

5. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังการส่งเสริมการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Independent Group

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left(\frac{S_1^2}{N_1}\right) + \left(\frac{S_2^2}{N_2}\right)}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{N_1}\right)^2}{N_1-1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{N_2}\right)^2}{N_2-1}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละกลุ่ม
 N_1, N_2 แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

(Walpole. 1982 : 311)

6. วิเคราะห์ความแตกต่างของสัดส่วนการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน โดยใช้

2-Proportion

จากสูตร

$$Z = \frac{\hat{P}_1 - \hat{P}_2}{\sqrt{\hat{p}q \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ	$\hat{P}_1$	แทน สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 = $\frac{x_1}{n_1}$
	$\hat{P}_2$	แทน สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2 = $\frac{x_2}{n_2}$
	$\hat{P}$	แทน ค่าเฉลี่ยของสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จากสูตร $\hat{P} = \frac{x_1 + x_2}{n_1 + n_2}$
	q	แทน $1 - \hat{p}$
	x	แทน จำนวนครั้งที่นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด
	n	แทน จำนวนเต็มที่นักเรียนจะเข้าใช้ห้องสมุด

(Walpole. 1982 : 329)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
2. การเปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน หลังการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
4. การเปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด หลังการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
5. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน
6. การเปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน
7. การเปรียบเทียบสถิติการยืมหนังสือ ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
ก่อนการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ทำการทดสอบความสนใจในการอ่าน ก่อนการทดลอง 2 สัปดาห์ โดยทดสอบทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ปรากฏผลดังเสนอ ในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	151.87	332.98	1.14*
กลุ่มควบคุม	15	145.87	83.36	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 แสดงว่า ความสนใจในการอ่านก่อนการส่งเสริมการอ่านของ
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ
ความสนใจในการอ่าน ก่อนการส่งเสริมการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้ทำการเก็บสถิติการเข้าใช้
ห้องสมุดก่อนการทดลอง 2 สัปดาห์ โดยเก็บสถิติทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ปรากฏ
ผลดังเสนอในตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ก่อนการส่งเสริมการอ่าน ระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	x	$\hat{p}_1 \cdot \hat{p}_2$	ความแตกต่างระหว่าง $\hat{p}_1$ กับ $\hat{p}_2$	se $\hat{p}_1 \hat{p}_2$	z
กลุ่มทดลอง	450	71	0.16	0.01	0.03	0.33
กลุ่มควบคุม	450	68	0.15			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า การเข้าใช้ห้องสมุดก่อนการส่งเสริมการอ่านของ
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ
การเข้าใช้ห้องสมุด ก่อนการส่งเสริมการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน หลังการส่งเสริมการอ่าน
ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

หลังการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้ทำการทดสอบความสนใจใน
การอ่านหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ โดยทดสอบทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ปรากฏ
ผลดังเสนอในตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการเข้าใจห้องสมุด หลังการส่งเสริมการอ่าน ระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	162.33	455.38	2.60*
กลุ่มควบคุม	15	146.07	131.21	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่า ความสนใจในการอ่านหลังการส่งเสริมการอ่าน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 นั่นคือ หลังการส่งเสริมการอ่าน กลุ่มทดลองมีความสนใจ ในการอ่านแตกต่างจากกลุ่มควบคุม

4. การเปรียบเทียบการเข้าใจห้องสมุด หลังการส่งเสริมการอ่าน ระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

หลังการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้ทำการเก็บสถิติการเข้าใจ
ห้องสมุดหลังการทดลองนาน 2 สัปดาห์ โดยเก็บสถิติทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบการใช้ห้องสมุด หลังการส่งเสริมการอ่าน ระหว่าง
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	x	$\hat{p}_1$ $\hat{p}_2$	ความแตกต่างระหว่าง $\hat{p}_1$ กับ $\hat{p}_2$	se $\hat{p}_1$ $\hat{p}_2$	Z
กลุ่มทดลอง	450	135	0.30	0.15	0.03	5.00 **
กลุ่มควบคุม	450	69	0.15			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่า การเข้าใช้ห้องสมุดหลังการส่งเสริมการอ่านของ
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้อง
กับสมมติฐานข้อที่ 4 นั่นคือ หลังการส่งเสริมการอ่าน กลุ่มทดลองมีการเข้าใช้ห้องสมุด
แตกต่างจากกลุ่มควบคุม

5. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริม การอ่าน

ก่อนดำเนินการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความ
สนใจในการอ่าน โดยให้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน และหลัง
จากให้การส่งเสริมการอ่านแล้วได้ทดสอบวัดความสนใจในการอ่านอีกครั้งหนึ่ง นำคะแนน
มาเปรียบเทียบกับทดสอบครั้งแรก ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนน
จากการทดสอบครั้งแรกกับคะแนนจากการทดสอบครั้งหลังของกลุ่มทดลอง ปรากฏผลดังเสนอ
ในตาราง 6

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน

คะแนน	N		$\bar{X}$	S^2	ΣD	$\bar{D}$	S_D^2	t
ก่อนการทดลอง	15	2278	151.78	332.98	157	10.47	59.12	5.26 *
หลังการทดลอง	15	2435	162.33	455.38				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่า ความสนใจในการอ่านหลังการส่งเสริมการอ่าน สูงกว่า ความสนใจในการอ่านก่อนการส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่าน สูงขึ้นกว่าก่อนที่จะได้รับการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

6. การเปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน

ก่อนดำเนินการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดของกลุ่มทดลอง จากจำนวนเต็มของการเข้าใช้ห้องสมุดของกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน เก็บสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดวันละ 3 ช่วงเวลา เข้า พักกลางวัน และ หลังเลิกเรียน เป็นเวลานาน 10 วัน เป็นจำนวนเต็มของการเข้าใช้ห้องสมุด รวม 450 ครั้ง และหลังจากให้การส่งเสริมการอ่านเสร็จสิ้นแล้วได้เก็บสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดของกลุ่มทดลองในระยะเวลาเท่ากันและช่วงเวลาเดียวกัน นำสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด ครั้งหลังมาเปรียบเทียบกับสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดครั้งแรก ผลการเปรียบเทียบ

ความแตกต่างระหว่างสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดครั้งแรก กับสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดครั้งหลัง
ของกลุ่มทดลอง ปรากฏผลดังนี้ในตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน

การเข้าใช้ห้องสมุด	n	x	$\hat{P}_1$ $\hat{P}_2$	ความแตกต่างระหว่าง $\hat{P}_1$ กับ $\hat{P}_2$	$se \hat{P}_1 \hat{P}_2$	Z
ก่อนการทดลอง	450	71	0.16	0.14	0.03	4.67 **
หลังการทดลอง	450	135	0.30			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า การเข้าใช้ห้องสมุดหลังการส่งเสริมการอ่านสูงกว่า
การเข้าใช้ห้องสมุดก่อนการส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง
หมายความว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านมีการเข้าใช้ห้องสมุดสูงขึ้นกว่าก่อน
ที่จะได้รับการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

7. การเปรียบเทียบสถิติการยืมหนังสือ ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริม
การอ่าน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ก่อนดำเนินการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้ทำการเก็บสถิติการยืม
หนังสือออกจากห้องสมุดก่อนการทดลองนาน 2 สัปดาห์ โดยเก็บสถิติทั้งกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม และหลังการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ทำการเก็บสถิติการยืม

หนังสืออีกครั้งหนึ่งนาน 2 สัปดาห์ โดยเก็บสถิติทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นำสถิติมาเปรียบเทียบกันระหว่างครั้งแรกและครั้งหลัง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบสถิติการยืมหนังสือ ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	เวลาเก็บสถิติ	ประเภทของหนังสือ		รวม	ค่าเฉลี่ย
		สารคดี	บันเทิงคดี		
กลุ่มทดลอง	ก่อนการทดลอง	21	4	25	1.66
	หลังการทดลอง	46	20	66	4.40
กลุ่มควบคุม	ก่อนการทดลอง	19	9	28	1.86
	หลังการทดลอง	20	7	27	1.80

จากตาราง 8 แสดงว่า ก่อนได้รับการส่งเสริมการอ่าน กลุ่มทดลองอ่านหนังสือประเภทสารคดี มากกว่าหนังสือบันเทิงคดี คิดเป็นค่าเฉลี่ยในการอ่านของกลุ่มทดลองก่อนการได้รับการส่งเสริมการอ่านเท่ากับ 1.66 ซึ่งไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมมากนักโดยค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 1.86 และกลุ่มควบคุมอ่านหนังสือประเภทหนังสือสารคดี มากกว่าหนังสือบันเทิงคดีด้วยเหมือนกัน ภายหลังการให้

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแล้ว พบว่า กลุ่มทดลองอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 โดยอ่านเพิ่มขึ้นทั้งหนังสือประเภทหนังสือสารคดี และบันเทิงคดี ส่วนกลุ่มควบคุม ซึ่งไม่ได้รับอิทธิพลในการส่งเสริมการอ่านใด ๆ เลย อ่านหนังสือลดลงเล็กน้อยคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 โดยอ่านหนังสือประเภทหนังสือสารคดีเพิ่มขึ้น และอ่านหนังสือบันเทิงคดีลดลง ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านมีสถิติการยืมหนังสือสูงขึ้น

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุด
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุด ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน และไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนรวม 8 ครั้ง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยกิจกรรม การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่องการเลือกอ่าน และประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ
 - 2.2 แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแบบ 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร $r = \text{Coefficient}$ ได้แก่วัดความเชื่อมั่นเท่ากับ .90
 - 2.3 แบบบันทึกสถิติการยืมหนังสือออกจากห้องสมุด
 - 2.4 แบบบันทึกสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด

2.5 หนังสือประเภทต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกแล้วว่ามีเนื้อหาที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านของนักเรียนจำนวน 50 ชื่อเรื่อง

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการดำเนินการทดลอง ดังนี้

3.1 ทำการทดสอบวัดความสนใจในการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ ด้วยแบบสอบถามชุดเดียวกัน

3.2 บันทึกสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยบันทึกทุกวัน ในช่วงเวลา เช้า พักกลางวัน และหลังเลิกเรียน เป็นเวลานาน 2 สัปดาห์ ทั้งก่อนและหลังการทดลอง

3.3 บันทึกสถิติการยืมหนังสือประเภทสารคดี และบันเทิงคดีออกจากห้องสมุดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นเวลานาน 2 สัปดาห์ทั้งก่อนและหลังการทดลอง

4. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยให้การส่งเสริมการอ่านด้วยตนเอง โดยจัดให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่กลุ่มทดลอง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลานาน 4 สัปดาห์ รวม 8 ครั้ง ตามจุดมุ่งหมายและวิธีการที่กำหนดไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำดังนี้

5.1 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่านของกลุ่มทดลอง โดยใช้ t -test Dependent Group

5.2 เปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่านของกลุ่มทดลอง โดยใช้ Z - proportion

5.3 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน โดยใช้ t - test Independent Group

5.4 เปรียบเทียบการเข้าใช้ห้องสมุด ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการส่งเสริมการอ่าน โดยใช้ Z - proportion

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจในการอ่านสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีการเข้าใช้ห้องสมุดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน
4. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีการเข้าใช้ห้องสมุดแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีการเข้าใช้ห้องสมุดสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน
5. การติดตามผลการยืมหนังสือออกจากห้องสมุดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังได้รับการส่งเสริมการอ่าน พบว่า กลุ่มทดลองมีอัตราการยืมหนังสือสารคดี และบันเทิงคดีเพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่าน และการเข้าใช้ห้องสมุดเปลี่ยนไปหลังจากได้รับการส่งเสริมการอ่าน จะเห็นได้จากคะแนนเฉลี่ยของการตอบแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน อัตราการยืมหนังสือ และสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก แสดงว่าผลของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนในการอ่านหนังสือและรู้จักค้นคว้าหาความรู้ความเพลิดเพลินจากการอ่านอันเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ก่อให้เกิดรากฐานทางการศึกษาที่มั่นคง ซึ่งจะส่งผลไปสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของชาติ

จากการให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม และก่อนการทดลองให้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งการทดลองนี้สรุปได้ว่า เป็นผลมาจากการส่งเสริมการอ่านเพราะ

1. เป็นวิธีการที่สร้างความสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวในการอ่าน และการเข้าใช้ห้องสมุด

2. เป็นวิธีการทำให้นักเรียนรู้จักหนังสือ นักเรียนในวัยนี้มีความสนใจกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็น แต่เนื่องจากห้องสมุดมีหนังสือจำนวนมากทำให้นักเรียนรู้สึกสับสน ในการเลือกหนังสืออ่านที่ตรงกับความต้องการของตนเอง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีส่วนช่วยให้ นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกเรื่องที่ตรงกับความต้องการ และความถนัดของตนเอง ได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดอีกด้วย

3. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นเหตุให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้น

4. ช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างบรรณารักษ์กับนักเรียน และนักเรียนมี โอกาสเปลี่ยนแปลงอิริยาบถอยู่ตลอดเวลา จึงมีผลให้บรรยากาศในห้องสมุดดีขึ้น นักเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในกฎระเบียบที่เคร่งครัดของห้องสมุดเป็นเหตุให้นักเรียนเข้ามาใช้ ห้องสมุดเป็นแหล่งสำคัญในการอ่าน

ซึ่งผลการทดลองนี้สนับสนุนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจมส์ (James. 1978 : 118 - 122) และ อนามบา (Anamba. 1979 : 64 - 71) ซึ่งศึกษา ถึงวิธีการส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การนำนักเรียนเข้ามาใน ห้องสมุดให้ได้พบเห็นวัสดุต่าง ๆ หรือ การจัดแสดงหนังสือ ผลการทดลองพบว่า อัตราการ ยืมหนังสือและการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ โกลธอร์ (Goldhor. 1972 : 371 - 386) ลอร์สัน (Lawson. 1984 : 338-A) และ โกลเดน (Golden. 1983 : 1614-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบอัตราการยืมหนังสือโดยการจัดแสดงและแนะนำ

หนังสือ ผลปรากฏว่า ห้องสมุดที่มีการจัดแสดงและแนะนำหนังสือมีอัตราการยืมหนังสือสูงขึ้น และนอกจากนี้ แบริเตอร์ (Braeder, 1984 : 211 - 215) ได้ศึกษาถึงผลของการเล่าเรื่องหนังสือ พบว่า การเล่าเรื่องหนังสือช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านทุก ๆ คำว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศไทยของ บุษพา แสงทอง (บุษพา แสงทอง 2527 : 68 - 72) ศึกษาเจตคติต่อการอ่านและพฤติกรรมการอ่านกับคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมพบว่า การแนะนำการอ่านมีผลทำให้คนงานอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ มากขึ้น และ มัลลิกา เอี่ยมละออ (มัลลิกา เอี่ยมละออ 2526 : 75) ได้ศึกษาผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนพบว่า เด็กที่ได้รับการกระตุ้นโดยการเล่าเรื่องหนังสือจะมีพฤติกรรมการอ่านเปลี่ยนไป ทำให้มีการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น และอัตราการยืมหนังสือสูงขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน

แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนได้ จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 8 ครั้ง นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและกัน ส่งผลไปถึงความมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบรรณารักษ์กับนักเรียน และภาพพจน์ที่ดีของห้องสมุด เป็นผลให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านสูงขึ้น อ่านหนังสือแต่ละประเภทกระจายหลายสาขาวิชา และเข้าใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งการอ่านที่สำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน

1. เปิดโอกาสให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือนำการเข้าห้องสมุดที่ถูกต้องแก่ ครู อาจารย์ และนักเรียน

2. ผู้บริหารควรจัดเวลาให้บรรณารักษ์สอนการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. จัดสรรงบประมาณให้สามารถจัดซื้อวัสดุห้องสมุด เพื่อนำมาให้บริการอย่างเพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

1. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอทั้งภายในห้องสมุดและบริเวณทั่วไปในโรงเรียนตามแต่โอกาส

2. ควรร่วมมือกับครู อาจารย์ในโรงเรียน จัดหาวัสดุห้องสมุดทุกชนิด และวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งการให้บริการแก่นักเรียนในห้องสมุดในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

3. สร้างบรรยากาศในห้องสมุดให้มีสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างบรรณารักษ์กับนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกว่าการอ่านและการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จะมีผลต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลของการส่งเสริมการอ่านจากพ่อ แม่ ผู้ปกครองต่อนักเรียนระดับต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อเตรียมให้นักเรียนเป็นผู้ใหญ่ที่รักการอ่าน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ จิตวิทยาการอ่าน ไทยวัฒนาพานิช 2524, 144 หน้า
แบบเรียนการอ่านและการพิจารณาหนังสือ พิมพ์ครั้งที่ 2 สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย 2523, 134 หน้า
- ชุติมา ลัจจานันท์ "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก" ประชาศึกษา 34 : 8 - 15
พฤศจิกายน 2525
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 135 หน้า
- คุณหญิง ลีหะละเมียร "อ่านหนังสือ อ่านอย่างไร" ราชบัณฑิตยสถาน 4 : 67 - 76
กรกฎาคม - กันยายน 2521
- พรรณนียา กัลยาณมิตร "ห้องสมุดโรงเรียน ครู บรรณารักษ์ และการปฏิรูปการศึกษา"
ครูศาสตร์ 4 : 46 สิงหาคม - ตุลาคม 2517
- ทวีป อภิสิทธิ์ "การอ่านออกเขียนได้ จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต" การศึกษา
นอกโรงเรียน 4 : 53 - 56 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526
- ทองประดับ ลิ้มตระกูล การศึกษาความสนใจและแนวการอ่านหนังสือของนักเรียนอายุ
13 - 18 ปี ในโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก
นครสวรรค์ สระบุรี และอ่างทอง ปรินญาพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 265 หน้า อักสาเนา
- เทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ "พระราชดำรัส พิชัยเปิดการประชุม
สามัญประจำปี พ.ศ. 2522" ห้องสมุด 24 : 1 - 2 มกราคม - มีนาคม 2523
- บุญเสริม ฤทธาภิรมย์ "การสอนเพื่อพัฒนาการอ่าน" วิทยาสาร 23 : 32 - 34
กรกฎาคม 2518

- "ประกาศให้ใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520" ใน ราชกิจจานุเบกษา
 เล่มที่ 94 ตอนที่ 31 หน้า 340, 348 ลงวันที่ 12 เมษายน 2520
 พาว พันธ์เมฆา ห้องสมุดโรงเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 232 หน้า
 มัลลิกา เอี่ยมละออ ผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน วิทยานิพนธ์ อ.ม.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 93 หน้า อิศำเนา
 มานิต บุญประเสริฐ "พุทธวิธีพัฒนาการอ่าน" จันทร์เกษม 174 : 9 - 14
 กันยายน - ตุลาคม 2526
 มาลีนิ นิมิเสมอ "การส่งเสริมการอ่านของเด็ก" ครู 4 : 26 - 28 มกราคม
 2523
 แม้นมาส ชวลิต "ถ้าเราอ่านหนังสือ" ใน สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 14
 หน้า 22 - 28 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย 2528
 _____ แนวทางส่งเสริมการอ่าน บรรณกิจ 2526, 55 หน้า
 ยุพา แสงทอง การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านและพฤติกรรมการอ่านของ
คนงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยการให้และไม่ให้การแนะแนวการอ่าน วิทยานิพนธ์
 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 143 หน้า อิศำเนา
 รัญจวน อินทรกำแหง, คุณ วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น ดวงมล 2520,
 167 หน้า
 รัญจวน อินทรกำแหง, คุณ และ นวลจันทร์ รัตนากร ห้องสมุดโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 3
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2524, 175 หน้า
 รัญจวน อินทรกำแหง, คุณ สมพันธ์ เลขะพันธุ์ และ ประทีป วาทีกทินกร การอ่าน
และการพิจารณาหนังสือ (ท 021) พิมพ์ครั้งที่ 5 อักษรเจริญทัศน์ 2524, 208 หน้า

วาลี ฐานวงศ์ศานติ กิจกรรมสำหรับห้องสมุด โอเคียนส์ไตร์ 2521, 114 หน้า
 วิศนี ศิลตระกูล "การอ่านหนังสือ : อะไรคือองค์ประกอบที่แท้จริง" การศึกษา

นอกโรงเรียน 20 : 7 - 9 เมษายน - พฤษภาคม 2526

ศึกษาธิการ, กระทรวง คู่มือจัดกิจกรรมนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดกิจกรรม มัธยมศึกษา พุทธศักราช 2520 กรมวิชาการ กระทรวง
 ศึกษาธิการ 2527, 320 หน้า อัดสำเนา

_____ รายงานการสำรวจความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชน
ไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2519, 43 หน้า

_____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โรงพิมพ์คุรุสภา 2525,
 235 หน้า

_____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โรงพิมพ์คุรุสภา 2525,
 314 หน้า

สนธิ ตั้งทวี การอ่าน : วิชาภาษาไทย 211 โอเคียนส์ไตร์ 2526, 185 หน้า
 สมาน พลวิจิต การศึกษายพบาทของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนราชสีมาวิทยาสัยในการส่งเสริมการอ่าน เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่
นักเรียน ปีการศึกษา 2517 ปรินญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2518, 64 หน้า อัดสำเนา

สายสุภา คชเสนี ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2521, 297 หน้า

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรมย์ วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ไทยวัฒนาพานิช 2523, 277 หน้า

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ บรรณารักษศาสตร์มูล ไทยวัฒนาพานิช 2521, 136 หน้า

สุนทร แก้วฉาย การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 249 หน้า อัดสำเนา
สุภรณ์ วัชรศิริธรรม "มาช่วยให้คนไทยชอบอ่านกันเถิด" มิตรครู 21 : 33 - 34
เมษายน 2521

อัมพร สุขเกษม การอ่านหนังสือ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ม.ป.ป., 69 หน้า

อุบล บุญชู บริการของห้องสมุด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ 2525, 199 หน้า

อุบล เรียงสุวรรณ และคนอื่น ๆ วิชาชุดक्रमมัธยม ตอนที่ 2 หลักการสอนและวิธีสอนวิชาเฉพาะ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 2509, 218 หน้า

American Library Association. Standard for School Library Programs. Chicago, A.L.A., 1960. 132 p.

Anamba, Nwagobi. "How to Promote Reading Habit in Child," Imo States School Libraries Association Bulletin. 8 : 64 - 71, August, 1979.

Anuar, Hedwig. "The Promotion of Reading in Singapore," Wilson Library Bulletin. 59 : 1 - 16, January, 1985.

Bacon, Francis. "Reading" in The Home Book of Quotations Classical and Modern. p.1674. New York, Dodd Mead, 1967.

Bodart, Joni. Booktalk1 Booktalking and School Visiting for Young Adult Audiences. New York, The H.W. Wilson, 1980. 248 p.

_____. "Book Talks : What, Why and How - To," Top of the News. 35 : 273 - 277, Spring, 1976.

Bradley, Van Allen. "Book" in The World Book Encyclopedia. V.2 p.380. Chicago, World Book-Childcraft International, 1980.

- Braeder, Darlene. "Booktalking : a Survey of Student Reaction," Canadian Library Journal. 41 : 211 - 215, August, 1984.
- Chapman, L. John and Pam Czerniewsha. Reading from Process to Practice. Landon, Routledge & Kegan Paul, 1978. 457 p.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3 rd. ed., New York, Harper, 1970. 752 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5 th. ed., Auckland, McGraw-Hill, 1981. 549 p.
- Gillespie, John T. and Diana L. Spirt. Creating a School Media Program. New York, Bowker, 1973. 236 p.
- Golden, Gary Allen. "Motivation to Select Books : A Study of Annotated and Unannotated Booklists in Public Libraries," Dissertation Abstracts. 44 : 1614-A, December, 1983.
- Goldhor, Herbert. "The Effect of Prime Display Public Library Circulation of Selected Adult Titles." Library Quarterly. 42 : 371 - 386, October, 1972.
- Gray, Lillian and Dora Reese. Teaching Children to Read. 2 nd. ed., New York, Ronald Press, 1957. 475 p.
- Guildford, Joy Paul. Fundamental Statistics in Psychology and Education. New York, McGraw - Hill, 1950. 350 p.
- Hafner, Lawrence E. Improving Reading in Secondary Schools, Selected Readings. New York, MacMillan, 1967. 445 p.
- Hanna, Geneva R. and Mariana K. McAllister. Books, Young People, and Reading Guidance. New York, Harper, 1960. 219 p.
- Harris, David Payne. Testing English as a Second Language. New York, McGraw - Hill, 1969. 151 p.
- Harrod, Leonard Montague. The Librarians' Glossary & Reference Book. London, Andre Dentsch, 1977. 903 p.
- Hines, William W. and Douglas C. Montgomery. Probability and Statistics in Engineering and Management Science. 2 nd.ed., New York, John Wiley & Sons, 1980. 634 p.
- James, Drucilla. "Promoting Voluntary Reading," The School Library. 26 : 118 - 122, June, 1978.

- Lawson, Mary Ann. "The Effects of Placement and Advertisement of Books on the Amount and Nature of Reading Done by Fourth - Grade Students," Dissertation Abstracts, 44 : 3338-A, May, 1984.
- Likert, Rensis. The Human Organization : Its Management and Value, New York, McGraw-Hill, 1967. 258 p.
- Long, Atan B. "Surveying and Promoting Reading Habits," Asian Book Development Newsletter, 4 : 6 - 8, 1984.
- Palm, Connie Kay. "The Effects on Children's Achievement in Reading and Attitude Toward Reading Resulting from the Introduction of Reading Games into the Home by Trained Parents," Dissertation Abstracts, 44 : 2038-A, January, 1984.
- Pilgrim, Geneva Hanna and Mariana K. McAllister. Books, Young People, and Reading Guidance. 2 nd. ed., New York, Harper & Row, 1968. 241 p.
- Roth, Harold L. "Book Exhibits," in Encyclopedia of Library and Information Science, V.2 p.678 - 682. New York, Marcel Dekker, 1969.
- Schmidt, Bernard I., Robert Cosgrool and George B. Schick. Developing Reading Proficiency, Columbus, Ohio, Charles E. Merrill Publishing, 1971. 294 p.
- Slavin, Robert E. Research Methods in Education : A Practical Guide, New Jersey, Prentice-Hall, 1984. 306 p.
- Smith, Henry P. Psychology in Teaching, Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice-Hall, 1959. 466 p.
- Stefferdud, Alfred. The Wonderful World of Books, Boston, Houghton Mifflin, 1953. 319 p.
- Tooze, Ruth. Your Children Want to Read, New Jersey, Prentice-Hall, 1957. 222 p.
- Walpole, Ronald E. Introduction to Statistics. 3rd.ed., New York, MacMillan, 1982. 521 p.

ກາກຜນວກ

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน

แบบบันทึกสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด

แบบบันทึกสถิติการยืมหนังสือประเภทสารคดีและบันเทิงคดี

ชื่อ.....อายุ.....ปี
 บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือเพื่อแสดงระดับความสนใจใน
 การอ่านของนักเรียนขณะที่กำลังทำแบบสอบถามนี้

ข้อ	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข่าวทั่วไปจากหนังสือพิมพ์					
2	ข่าวเศรษฐกิจและการเมืองจากหนังสือพิมพ์					
3	ข่าวกีฬาและข่าวบันเทิงจากหนังสือพิมพ์					
4	สารคดีจากหนังสือพิมพ์และวารสาร					
5	นวนิยายจากหนังสือพิมพ์และวารสาร					
6	บทความตอบปัญหาจากหนังสือพิมพ์และวารสาร					
7	บทความสรุปข่าววิเคราะห์ข่าวจากวารสาร					
8	หนังสือเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป					
9	หนังสือเกี่ยวกับความเชื่อถือ โศกกลาง คำทำนาย ต่าง ๆ					
10	หนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม ที่อยู่ในกรอบของความดีงาม					
11	หนังสือพุทธศาสนาและศาสนาต่าง ๆ ทั่วโลก					
12	หนังสือการเมืองต่าง ๆ					

ข้อ	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	หนังสือเกี่ยวกับการธนาคาร.....					
14	หนังสือความรู้ทางกฎหมาย.....					
15	หนังสือเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ.....					
16	หนังสือนิทาน.....					
17	หนังสือการใช้ภาษาไทยด้านการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน.....					
18	หนังสือหลักไวยากรณ์ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ.....					
19	หนังสือเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์.....					
20	หนังสือคณิตศาสตร์หรือโทยคณิตศาสตร์.....					
21	หนังสือเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต.....					
22	หนังสือเกี่ยวกับความรู้ทางพื้นน้ำ พื้นโลก.....					
23	หนังสือเกี่ยวกับบรรยากาศรอบ ๆ ตัวเรา.....					
24	หนังสือเกี่ยวกับสสารและพลังงาน.....					
25	หนังสือการประดิษฐ์และซ่อมเครื่องมือ เครื่องใช้ ภายในบ้าน.....					
26	หนังสือเกี่ยวกับยานอวกาศ ดาวเทียม จรวด.....					
27	หนังสือเกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพ และการระวัง รักษาโรค.....					

ข้อ	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
28	หนังสือเกษตรกรรม การปลูกพืช ผัก และการบำรุงรักษา					
29	หนังสือเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์					
30	หนังสือโภชนาการ					
31	หนังสือศิลปศึกษา					
32	หนังสือศิลปะและการแสดงกาย					
33	หนังสือดนตรีและการละเล่นต่าง ๆ					
34	หนังสือกีฬาประเภทต่าง ๆ					
35	หนังสือรวมคำคม สุภาษิต และข้อความที่ไพเราะ					
36	หนังสือวรรณคดีไทย					
37	หนังสือประวัติความเป็นมาและความเจริญรุ่งเรืองของมนุษย์					
39	หนังสือสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศไทยและกลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย					
40	หนังสือการท่องเที่ยว					
41	หนังสือประวัติศาสตร์อารยธรรมของประเทศไทยและกลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย					
42	หนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญ					
43	หนังสือนวนิยาย					
44	หนังสือเรื่องสั้น					
45	หนังสือเยาวชน					

สถิติการเข้าใช้ห้องสมุด

ชื่อ.....กลุ่ม.....

วัน เดือน ปี	ช่วงเวลาการเข้าใช้ห้องสมุด			รวม
	ก่อนเข้าเรียน	พักกลางวัน	หลังเลิกเรียน	
17 มิ.ย. 28				
18 มิ.ย. 28				
19 มิ.ย. 28				
20 มิ.ย. 28				
21 มิ.ย. 28				
24 มิ.ย. 28				
25 มิ.ย. 28				
26 มิ.ย. 28				
27 มิ.ย. 28				
28 มิ.ย. 28				
29 ก.ค. 28				
30 ก.ค. 28				
31 ก.ค. 28				
1 ส.ค. 28				
2 ส.ค. 28				

วัน เดือน ปี	ช่วงเวลาการเข้าใช้ห้องสมุด			รวม
	ก่อนเข้าเรียน	พักกลางวัน	หลังเลิกเรียน	
5 ส.ค. 28				
6 ส.ค. 28				
7 ส.ค. 28				
8 ส.ค. 28				
9 ส.ค. 28				
<u>หมายเหตุ</u>				
13 ส.ค. 28				
14 ส.ค. 28				
15 ส.ค. 28				
16 ส.ค. 28				

วัน เดือน ปี	หนังสือสารคดี										หนังสือบันเทิงคดี			รวม
	000	100	200	300	400	500	600	700	800	900	น	ร.ส.	ย	
5 ต.ค.28														
6 ต.ค.28														
7 ต.ค.28														
8 ต.ค.28														
9 ต.ค.28														
<u>หมายเหตุ</u>														
13 ต.ค.28														
14 ต.ค.28														
15 ต.ค.28														
16 ต.ค.28														

ภาคผนวก ข

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตารางเวลาการส่งเสริมการอ่าน

วันที่	กิจกรรม
จันทร์ 17 มิถุนายน 2528	ทดสอบความสนใจในการอ่าน ก่อนการทดลอง
จันทร์ 17 มิถุนายน 2528 - ศุกร์ 28 มิถุนายน 2528	เก็บสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด และสถิติการยืมหนังสือ ออกจากห้องสมุด
จันทร์ 1 กรกฎาคม 2528 พฤหัสบดี 4 กรกฎาคม 2528	การเล่าเรื่องหนังสือ
จันทร์ 8 กรกฎาคม 2528 พฤหัสบดี 11 กรกฎาคม 2528	การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน
จันทร์ 15 กรกฎาคม 2528 พฤหัสบดี 18 กรกฎาคม 2528	การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด
จันทร์ 22 กรกฎาคม 2528 พฤหัสบดี 25 กรกฎาคม 2528	การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ
จันทร์ 29 กรกฎาคม 2528 - ศุกร์ 9 สิงหาคม 2528	เก็บสถิติการเข้าใช้ห้องสมุด และสถิติการยืมหนังสือ ออกจากห้องสมุด
ศุกร์ 9 สิงหาคม 2528	ทดสอบความสนใจในการอ่านหลังการทดลอง

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ครั้งที่	กิจกรรม	เนื้อหา
1 - 2	การเล่าเรื่องหนังสือ	ข่าวจากหนังสือพิมพ์ 1 เรื่อง เรื่องจากหนังสือบันเทิงคดี 2 เรื่อง เรื่องจากหนังสือสารคดี 1 เรื่อง เรื่องจากวารสาร 1 เรื่อง
3 - 4	การสนทนาเรื่องการเลือกอ่าน และประโยชน์ของการอ่าน	ความสำคัญของการอ่าน ประโยชน์ของการอ่าน - หนังสือพิมพ์ - วารสาร - หนังสือสารคดี - หนังสือบันเทิงคดี วิธีการเลือกอ่าน - หนังสือพิมพ์ - วารสาร - หนังสือสารคดี - หนังสือบันเทิงคดี
5 - 6	การแสดงหนังสือที่น่าสนใจ ของห้องสมุด	จัดนิทรรศการหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด หนังสือสารคดี (ครอบคลุมทั้ง 10 หมวดตามระบบการจัดหมู่ทศนิยมของคิวอี้) หนังสือบันเทิงคดี

ครั้งที่	กิจกรรม	เนื้อหา
7 - 8	การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	พร้อมบรรณนิทัศน์ หนังสือทั้ง 2 ประเภท รวม 50 เล่ม วารสาร 4 ฉบับ หนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ คัดเลือกหนังสือที่นำมาจัดนิทรรศการเฉพาะเล่มที่กลุ่มทดลองสนใจเป็นพิเศษ จาก หนังสือสารคดี 3 เล่ม หนังสือบันเทิงคดี 3 เล่ม วารสาร 1 เล่ม หนังสือพิมพ์ 1 ฉบับ มาแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ร่วมกันในร้าน - เนื้อหา - ประโยชน์ที่ได้รับ

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การเล่าเรื่องหนังสือ

ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จัดกิจกรรมการเล่าเรื่องหนังสือ

เวลา ครั้งละ 50 นาที จำนวน 2 ครั้ง

ความคิดรวบยอด ห้องสมุดเป็นแหล่งรวมหนังสือหลายประเภท เพื่อให้นักเรียนมาศึกษาหาความรู้และความเพลิดเพลิน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านมาแล้วให้เพื่อนฟังได้คนละ 1 เรื่อง

เนื้อหา

1. ข่าวจากหนังสือพิมพ์
2. เรื่องจากหนังสือบันเทิงคดี
3. เรื่องจากหนังสือสารคดี
4. เรื่องจากวารสาร

การเล่าเรื่องหนังสือ ครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับกลุ่มทดลองเข้าสู่กิจกรรมและกล่าวแนะนำตัว
2. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลอง โดยถามเกี่ยวกับข่าวที่กำลังเป็นที่สนใจ

ในหนังสือพิมพ์ ถามว่า "ขณะนี้ข่าวอะไรน่าสนใจ" เมื่อกลุ่มทดลองตอบว่าข่าวใดข่าวหนึ่ง ผู้วิจัยซักถามต่อไปเกี่ยวกับเนื้อหาของข่าว ว่าเป็นเรื่องอะไร เกิดที่ไหน มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เพื่อให้กลุ่มทดลองช่วยกันเล่าเรื่องที่อ่านมาแล้ว

3. ผู้วิจัยซักถามคนอื่น ๆ ในกลุ่มทดลอง โดยตั้งคำถามว่า "อ่านพบข่าวอะไรอีกบ้าง" แล้วให้เล่าข่าวนั้นอย่างย่อ ๆ

4. ถ้าไม่มีผู้ใดในกลุ่มทดลองอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์มาก่อน และเล่าเรื่องจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ได้ ผู้วิจัยเล่าเรื่องที่อ่านพบในหนังสือพิมพ์ที่เตรียมไว้แล้วให้กลุ่มทดลองฟัง 1 เรื่อง คือ เรื่อง "ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางทะเลบางแสน สมบัติล้ำค่าน่าชม"

เล่าเรื่อง "ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางทะเล บางแสน สมบัติล้ำค่าน่าชม"

ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางทะเล ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๆ 3 ส่วน คือ 1. พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทางทะเล รวบรวมตัวอย่างสัตว์บก สัตว์ทะเล และพืชน้ำเค็ม นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์และเครื่องมือประมง เครื่องมือในการสำรวจใต้ทะเล หอพิภพกรในทะเล โบราณคดีใต้น้ำ 2. สถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม ประกอบด้วยตู้ปลาขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่จำนวน 44 ตู้ 3. ห้องปฏิบัติการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล ประกอบด้วยห้องปฏิบัติการ 16 ห้องใช้ทดลองเพาะพันธุ์สัตว์น้ำต่าง ๆ เช่น ม้าน้ำ แผลงตอน-พืช แผลงตอน-สัตว์ เป็นต้น โดยได้รับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า จากรัฐบาลญี่ปุ่นมูลค่า 230 ล้านบาท เมื่อเดือนกรกฎาคม 2523

5. เมื่อเล่าจบแล้ว ผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

5.1 ใครเคยอ่านพบข่าวนี้บ้าง

5.2 ใครเคยไปเที่ยวที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางทะเลมาแล้วบ้าง เพื่อเป็นการนำกลุ่มทดลองเข้าสู่การสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าจบไปแล้ว

6. ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองผลัดกันเล่าเรื่องที่อ่านจากสิ่งพิมพ์ให้เพื่อน ๆ ฟังคนละ 1 เรื่อง สำหรับผู้ที่เล่าไม่ได้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะซักถามเพื่อให้เตรียมตัวเล่าในครั้งต่อไป

7. ผู้วิจัยถามกลุ่มทดลองว่า "เคยได้ยินชื่อและรู้จักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือไม่" สนทนากับกลุ่มทดลองพร้อมทั้งแนะนำหนังสือที่แต่งโดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลาย ๆ เรื่อง โดยเน้นเรื่อง "แก้วจอมแก่น" พร้อมกับยกหนังสือให้กลุ่มทดลองเห็นโดยทั่วกัน และเล่าเรื่องแก้วจอมแก่นให้กลุ่มทดลองฟัง

แก้วเป็นเด็กเล็ก ๆ เรียนชั้นประถมศึกษา แก้วจะเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ๆ พี่ และน้องของแก้ว โดยแก้วจะเล่าเป็นตอน ๆ แก้วและคณะพรรคสามารถที่จะใช้จินตนาการเปลี่ยนสภาพห้องนอนหรือห้องเรียนให้เป็นดินแดนลึกลับมหัศจรรย์ สร้างความตื่นเต้นฉงนงงให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เช่น ตอน "เพื่อนรัก" ในชั่วโมงภาษาไทย ครูสุมนให้นักเรียนเขียนเรื่อง "เพื่อนรักที่สุดของข้าพเจ้า" พอหมดเวลาครูก็เก็บกระดาษแล้วเอาของบางคนมาอ่าน ของอ้วน ของป้อม ของออค ของออย ซึ่งแต่ละคนก็จะเขียนถึงคนที่ตนเองรัก โดยมากก็จะรักแก้ว เช่น ทอมแต่งว่า "แก้วเป็นคนเดียวที่ไม่เคยโกรธข้าพเจ้า เวลาข้าพเจ้าแกล้ง ฉะนั้นข้าพเจ้าจะเรียกได้ว่า แก้วเป็นเพื่อนรักของข้าพเจ้า" แก้วจึงเป็นที่รักของใคร ๆ เป็นอย่างมาก ดังนั้น ทุกคนจึงสนใจว่าแก้วรักใคร จะเลือกใครเป็นเพื่อนรักที่สุด บางคนก็เฝ้าว่าพี่โก๋ น้องเล็ก หรืออาจจะเป็นนิค และเรื่องที่แก้วแต่งได้รับคำชมเชยจากครูว่า "ดีที่สุด" แก้วจะเลือกใครเป็นเพื่อนรักที่สุดนั้น นักเรียนสามารถติดตามอ่านได้จากเรื่องแก้วจอมแก่นในห้องสมุด

8. เมื่อเล่าจบแล้ว ผู้วิจัยถามว่า "จากเรื่องแก้วจอมแก่นนี้ ถ้านักเรียนเป็นแก้ว จะเลือกใครเป็นเพื่อนรักที่สุด" พร้อมทั้งให้เหตุผล เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่การสนทนาเพื่อสรุปเรื่องที่เล่าจบไป และแนะนำให้นักเรียนติดตามอ่านคำเฉลยในหนังสือ "แก้วจอมแก่น" รวมทั้งอ่านหนังสือบันเทิงคดีเล่มอื่น ๆ ในห้องสมุดที่น่าสนใจให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วเตรียมมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังในชั่วโมงหน้าคนละ 1 เรื่อง

การเล่าเรื่องหนังสือครั้งที่ 2

1. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลองถึงความรู้สึกที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ ซึ่งผู้วิจัยแนะนำให้อ่านจากครั้งที่แล้วว่า นักเรียนแต่ละคนได้รับความรู้หรือความบันเทิงอย่างไรจากการอ่าน

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ยังไม่ได้เล่าเรื่องจากหนังสือให้มีโอกาสเล่าเรื่องที่ได้อ่านมาให้เพื่อน ๆ ฟังคนละ 1 เรื่อง

3. ผู้วิจัยเล่าเรื่องจากหนังสือสารคดี 1 เรื่องเกี่ยวกับการเล่าของนักเรียนในกลุ่มทดลอง คือ เรื่อง "เปลือกหอยของไทย"

เปลือกหอยหลายชนิดจะหาได้ยากและมีค่ามากขึ้น หอยบางชนิดเปลือกจะมีลวดลายสีสันสวยงาม มีลำตัวอ่อนนุ่ม หอยสร้างเปลือกแข็งไว้เป็นเกราะคุ้มกันร่างกาย หอยจะแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มใหญ่ ๆ มีหอยฝาชีโบราณ หอยแปดเกร็ด หอยก้ามเคี้ยว หอยก้ามคู่ หอยงาช้าง และหอยวงช้าง ในหนังสือเล่มนี้จะอธิบายลักษณะพร้อมทั้งมีภาพสีประกอบสวยงามมาก นักเรียนสามารถที่จะสังเกตลักษณะของเปลือกหอยต่าง ๆ และคุณภาพเปลือกหอยที่สวยงามได้จากหนังสือเปลือกหอยของไทยเล่มนี้

4. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงประโยชน์ของหนังสือสารคดี เปลือกหอยของไทย ซึ่งนำไปสู่งานอดิเรก หรือการสะสมในวิชาลูกเสือของนักเรียนได้ เช่น การสะสมเปลือกหอย ซึ่งนำไปสู่การแนะนำหนังสือสารคดีในการสะสมแสตมป์ หรือเหรียญกระษาปณ์ต่อไป พร้อมทั้งพยายามชักจูงให้นักเรียนเล่าเรื่องจากหนังสือสารคดีต่าง ๆ อย่างสั้น ๆ

5. ผู้วิจัยเล่าเรื่องจากหนังสือบันเทิงคดีให้นักเรียนฟังอีก 1 เรื่อง คือ "เอมิลยอกนักร้อง"

เอมิล เป็นเด็กชายกำพร้าบิดา จึงต้องอาศัยอยู่กับมารดาที่ทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้เอมิลมีความอดทน และรับผิดชอบมากกว่าเด็กในวัยเดียวกัน เอมิลมีโอกาสเดินทางไปเยี่ยมยายที่เบอร์ลินแต่ระหว่างการเดินทาง เอมิลได้ถูกคนร้ายขโมยเงินที่ติดตัวไปจนหมด เอมิลจึงสืบสวนติดตามหาเงินของตนคืน โดยได้รับความช่วยเหลือจากเด็ก ๆ ชาวเบอร์ลิน เอมิลและเพื่อน ๆ จะติดตามผู้ขโมยเงินของเขาได้หรือไม่ และคนร้ายนี้จะเป็นใคร นักเรียนสามารถหาคำตอบได้จากหนังสือ "เอมิลยอกนักร้อง" ในห้องสมุด

6. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ยังไม่ได้เล่าเรื่องจากหนังสือให้ได้มีโอกาสเล่าคนละ 1 เรื่องจนครบหมดทุกคน ต่อจากนั้นจึงช่วยกันสรุปเรื่องที่นักเรียนแต่ละคนเล่านั้นด้วย

7. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี ที่ให้ทั้งความรู้ความเพลิดเพลิน นอกจากนี้ก็เล่าเรื่องในวารสารที่น่าสนใจ โดยผู้วิจัยเล่าเรื่องจากวารสารให้นักเรียนฟัง 1 เรื่อง คือ เรื่อง "ค่างควาสัตว์ที่ควรอนุรักษ์"

ค่างควาเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เป็นสัตว์เลื้อยคืบที่ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ อาศัยอยู่ทั่วโลก ยกเว้นในทะเลทราย และแถบขั้วโลก ค่างความีความสำคัญทางค่านิยม วิทยาศาสตร์ และระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการหารายได้จากการเก็บมูลค่างควาไปขาย แต่ในปัจจุบันนี้จำนวนค่างควาลดลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีผู้กินค่างควากันมากขึ้น เพราะเชื่อว่า ค่างควาช่วยเพิ่มพูนกำลัง และเป็นยารักษาโรคได้ จึงควรอนุรักษ์ไว้ เพราะค่างควาเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์มากกว่าโทษ ค่างควาช่วยกำจัดศัตรูพืช เป็นตัวช่วยการถ่ายละอองเกสร และยังช่วยในการแพร่พันธุ์พรรณไม้ต่าง ๆ ใดไม่ต่ำกว่า 130 สกุล จึงอาจกล่าวได้ว่า ถ้าค่างควาสายพันธุ์สูญไปเพราะมนุษย์ก็เป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง

8. เมื่อเล่าจบแล้วผู้วิจัยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

8.1 ใครเคยไปดูฝูงค่างควาที่อำเภอสมรพรพิสัยมาแล้วบ้าง

8.2 ค่างควาสายพันธุ์สูญหรือเหลือน้อยลงไปเพราะเหตุใดบ้าง

เพื่อนำกลุ่มทดลองสนทนาสรุปเรื่องที่เล่าจบไปแล้ว

9. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของการเล่าเรื่องหนังสือสู่กันฟัง ทำให้เกิดความสนุกสนาน รู้จักหนังสือกว้างขวางยิ่งขึ้น และเป็นการฝึกทักษะในการพูดต่อหน้าผู้อื่น และทักษะในการวิเคราะห์สรุปความอีกด้วย

การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน

ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 จัดกิจกรรมการสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน

เวลา ครั้งละ 50 นาที จำนวน 2 ครั้ง

ความคิดรวบยอด สิ่งพิมพ์มีหลายประเภท ควรเลือกอ่านในสิ่งที่มีประโยชน์

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถบอกวิธีการเลือกอ่านหนังสือแต่ละประเภทได้

เนื้อหา

1. ความสำคัญของการอ่าน
2. ประโยชน์ของการอ่าน
 - หนังสือพิมพ์
 - วารสาร
 - หนังสือสารคดี
 - หนังสือบันเทิงคดี
3. วิธีการเลือกอ่าน
 - หนังสือพิมพ์
 - วารสาร
 - หนังสือสารคดี
 - หนังสือบันเทิงคดี

การสนทนาครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยเริ่มต้นการสนทนาโดยกล่าวถึง การอ่านหนังสือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะในปัจจุบันนี้ วิทยาการต่าง ๆ มีความ

เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าของสิ่งแวดล้อมได้ทัน ซึ่งนักเรียนควรอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านบ่อย ๆ จะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในตนเอง

2. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลองถึงประเภทของหนังสือในห้องสมุด โดยการตั้งคำถามว่า "นักเรียนคิดว่าหนังสือในห้องสมุดที่นักเรียนเคยอ่านนี้ควรจะแยกเป็นกี่ประเภท" เพื่อให้กลุ่มทดลองร่วมกันสรุปว่าหนังสือในห้องสมุดจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ วารสาร และหนังสือพิมพ์ หนังสือสารคดี และหนังสือบันเทิงคดี ซึ่งการอ่านหนังสือแต่ละประเภทผู้อ่านจะได้รับประโยชน์แตกต่างกัน

3. ผู้วิจัยตั้งคำถาม "นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือ แต่ละประเภทอย่างไรบ้าง" โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบเริ่มจาก วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือสารคดี และหนังสือบันเทิงคดี พร้อมกับเขียนไว้บนกระดานคำด้วย

4. ผู้วิจัยค่อย ๆ เสริมประโยชน์ของการอ่านหนังสือแต่ละประเภทให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งแจกแผ่นคำบรรยาย สรุปประโยชน์ของการอ่านหนังสือแต่ละประเภทที่ผู้วิจัยเตรียมไว้แล้วให้นักเรียนดูเทียบกับที่นักเรียนคิดไว้บนกระดานคำว่า มีข้อความใดตรงกันบ้าง

แผ่นคำบรรยาย

สรุปประโยชน์ของการอ่านหนังสือแต่ละประเภท ดังนี้

- ก. การอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์
 - ทำให้ทราบข่าวสาร เหตุการณ์ สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของสังคมในแต่ละวัน หรือแต่ละสัปดาห์
 - ให้ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ของโลก

- ให้ความรู้ในเรื่องราวหลายสาขาวิชา ตั้งแต่เรื่องการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ การกีฬา ศาสนา และวิทยาการอื่น ๆ ซึ่งแม้จะไม่ลึกซึ้ง แต่ก็บอกให้ทราบถึงที่มาความเคลื่อนไหว และเราให้เกิดความสนใจให้ติดตามต่อไป
- ส่งเสริมให้เกิดความสมดุลย์ในประชาธิปไตย โดยเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาลกับประชาชน
- เป็นอุปกรณ์ทางการเรียนการสอนครอบคลุมทุกสาขาวิชา จึงเป็นเอกสารที่ให้การศึกษาคึกกว้างขวาง
- เผยแพร่ข่าวให้ทราบได้รวดเร็วและทั่วถึง โดยให้ความสะดวกแก่ผู้อ่านไม่จำกัดเวลาและสถานที่

ข. การอ่านหนังสือสารคดี

- ทำให้ได้รับความรู้กว้างขวาง
- ทำให้รู้จักสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโลก
- ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของกลุ่มชนที่แตกต่างกัน
- ทำให้มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น เป็นการส่งเสริมสติปัญญาและการเรียนรู้

ค. การอ่านหนังสือบันเทิงคดี

- ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน
- ทำให้ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตมากขึ้น
- ทำให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหาและการปรับตัว
- ทำให้มีเรื่องพูดคุยกับเพื่อน ๆ เพิ่มขึ้น

5. ผู้วิจัยและกลุ่มทดลองร่วมกันสรุปความสำคัญของการอ่าน และประโยชน์ของการอ่านหนังสือทั้ง 3 ประเภท ทำให้เกิดความรู้ ความเพลิดเพลิน ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

การสนทนา ครั้งที่ 2

1. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลองถึงการที่นักเรียนได้ทราบประโยชน์ของการอ่านหนังสือแต่ละประเภทมาแล้วนั้น นักเรียนคิดว่าควรที่จะเลือกอ่านหนังสือเหล่านั้นหรือไม่ เพราะอะไร พร้อมทั้งช่วยกันสรุปเหตุผลในการเลือกอ่าน
2. ผู้วิจัยถามถึงวิธีการเลือกอ่านหนังสือแต่ละประเภทของนักเรียนแต่ละคน โดยให้นักเรียน เขียนวิธีการของตนลงบนกระดาษคำแยกตามประเภท คือ วารสาร และหนังสือพิมพ์ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี จนครบทุกคน
3. ผู้วิจัยแจกแผ่นคำบรรยายสรุปวิธีการเลือกอ่านหนังสือแต่ละประเภทให้กับกลุ่มทดลอง

แผ่นคำบรรยาย

สรุปวิธีการเลือกอ่านหนังสือแต่ละประเภท ดังนี้

- ก. วิธีการเลือกอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์
 - เสนอข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์
 - เสนอเรื่องราวที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก
 - มีหลักฐานของความเป็นจริงหรือเชื่อถือได้
 - ถ้อยคำสำนวนภาษาเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับรัดตรงเป้าหมาย
 - การพาดหัวข่าวหรือคอลัมน์ตรงกับเนื้อหา มีความสำคัญเพียงพอ และไม่เกินความเป็นจริง
- ข. วิธีการเลือกอ่านหนังสือสารคดี
 - พิจารณาผู้แต่งว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด
 - พิจารณาเนื้อหาสาระของหนังสือว่าตรงกับความสนใจและความต้องการหรือไม่

- การเขียนชวนให้อ่านเข้าใจง่าย ใช้ภาษาสละสลวย เหมาะกับเร้าหรือไม
- พิจารณาสวนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน และช่วยค้นคว้าเรื่องที่ต้องการได้รวดเร็วขึ้น ได้แก่ คำนำ สารบัญ วรรชนี บรรณานุกรม อภิธานศัพท์ เป็นต้น จัดไว้ตามสมควรแก่หนังสือสารคดีเล่มนั้น ๆ

- พิจารณาลักษณะรูปเล่ม และคุณภาพการพิมพ์ถูกต้องและชัดเจน

ค. วิธีการเลือกอ่านหนังสือบันเทิงคดี

- พิจารณาผู้แต่ง นักประพันธ์แต่ละคน มีวิธีการในการประพันธ์แตกต่างกันไปตามประสบการณ์และความชำนาญ
- พิจารณาโครงเรื่อง ตรงกับความสนใจหรือไม่ เหตุการณ์ต่าง ๆ ต่อเนื่องกันตลอดหรือไม่
- พิจารณาเนื้อเรื่องว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และความสมจริงของเรื่อง
- พิจารณาถึงผลที่ได้รับจากการอ่าน เมื่ออ่านแล้วได้รับคุณค่าทางสติปัญญา หรือความเพลิดเพลิน

4. ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มทดลองสรุปวิธีการเลือกอ่านหนังสือแต่ละประเภทอีกครั้งหนึ่ง จากวิธีการเลือกตามความคิดของนักเรียน และวิธีการเลือกตามที่ยุ้วิจัยสรุปไว้

5. ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มทดลองสรุปประโยชน์ของการเลือกอ่านหนังสือทั้ง 3 ประเภท

คือ

- ก. เพื่อคัดเลือกหนังสือให้ได้นั่งหนังสือที่ตรงกับความสนใจของผู้อ่าน
- ข. เพื่อเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาสาระตรงกับความต้องการที่จะศึกษาค้นคว้า
- ค. เพื่อให้ได้อ่านหนังสือที่ดีมีคุณค่าแก่ชีวิต

การแสดงผลหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด

ครั้งที่ 5 และครั้งที่ 6 กิจกรรมการแสดงผลหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด

เวลา 1 สัปดาห์

ความคิดรวบยอด หนังสือมีมากมายหลายสาขาวิชาเพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ และ
ความเพลิดเพลิน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถเลือกหนังสือที่ตนสนใจ ขอยืมไปอ่านได้อย่าง
น้อยคนละ 2 เล่ม

เนื้อหา

1. หนังสือสารคดี (ครอบคลุมทั้ง 10 หมวด ตามการจัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้)
30 เล่ม พร้อมบรรณนิทัศน์
2. หนังสือบันเทิงคดี 20 เล่ม พร้อมบรรณนิทัศน์
3. วารสาร 4 เล่ม
4. หนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ

การจัดแสดงผลหนังสือ ครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยจัดแบ่งหนังสือแต่ละประเภทออกมาครั้งหนึ่งของหนังสือที่คัดเลือกไว้
นำมาจัดแสดงผลหนังสือในรูปของการจัดนิทรรศการ โดยใช้หัวข้อเรื่องว่า "หนังสือดีที่อ่าน"
2. ผู้วิจัยนำกลุ่มทดลองเข้ามาดูนิทรรศการตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ โดยให้
นักเรียนเลือกหนังสืออ่านอย่างเสรีตามความสนใจของแต่ละบุคคล
3. แนะนำให้นักเรียนเลือกหยิบยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน

การจัดแสดงหนังสือครั้งที่ 2

1. นำหนังสือที่เหลืออยู่อีกครั้งหนึ่งมาเปลี่ยน โดยนำหนังสือที่จัดแสดงในครั้งที่แล้วลงมารวบรวมไว้บริเวณใกล้ๆ กับที่จัดนิทรรศการนี้
2. นำกลุ่มทดลองเข้ามาดูนิทรรศการตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้
3. แนะนำให้นักเรียนเลือกหยิบยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน

การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

ครั้งที่ 7 และครั้งที่ 8 กิจกรรมการสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

เวลา ครึ่งละ 50 นาที จำนวน 2 ครั้ง

ความคิดรวบยอด ทราบข้อดีและสิ่งที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับหนังสือเรื่องนั้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดเห็นสู่ผู้ฟังได้อย่างมีเหตุผล

เนื้อหา คัดเลือกหนังสือที่จัดนิทรรศการเฉพาะเล่มที่กลุ่มทดลองสนใจเป็นพิเศษโดยดูจากสถิติการยืม

1. หนังสือสารคดี 3 เล่ม
2. หนังสือบันเทิงคดี 3 เล่ม
3. วารสาร 1 เล่ม
4. หนังสือพิมพ์ 1 ฉบับ

มาแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ร่วมกันในคาน

1. เนื้อหา
2. ประโยชน์ที่ได้รับ

การสนทนาครั้งที่ 1

1. ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มทดลอง โดยถามว่า "นักเรียนทุกคนเคยอ่านวารสารหนังสือพิมพ์ และหนังสือทั้ง 6 เล่ม ที่ผู้วิจัยคัดเลือกไว้แล้วหรือยัง" เพื่อนำเข้าสู่การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เนื้อหา และประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน

2. ผู้วิจัยนำ วารสาร หนังสือพิมพ์ และหนังสือบันเทิงคดีอย่างละ 1 เล่มมาสนทนาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ด้วยการที่ผู้วิจัยเริ่มแนะนำให้กลุ่มทดลองรู้จักกับวารสาร หนังสือพิมพ์ และหนังสือบันเทิงคดี เล่มนั้นอย่างย่อ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาภายในเล่ม
3. ผู้วิจัยซักถามถึง "รายละเอียด และประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือเล่มนั้น ๆ" "หนังสือเล่มนี้มีข้อดีอย่างไร" และ "หนังสือนี้ควรปรับปรุงอะไรบ้าง"
4. ผู้วิจัยคอยสังเกตว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองคนใดสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลบ้าง และมีใครที่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นออกมา พยายามให้ความช่วยเหลือโดยซักถามไปเรื่อย ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ในครั้งต่อไป

การสนทนาครั้งที่ 2

1. ผู้วิจัยนำหนังสือสารคดี 3 เล่ม หนังสือบันเทิงคดี 2 เล่มมาให้กลุ่มทดลองดู ตั้งคำถาม "นักเรียนเคยอ่านหนังสือทั้ง 5 เล่มนี้แล้วหรือยัง" พร้อมกับให้นักเรียนคนใดคนหนึ่ง เล่าเนื้อหาย่างย่อ ๆ ของหนังสือนี้ครั้งละ 1 เล่ม
2. เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องย่อเล่มใดจบลง ผู้วิจัยจะซักถามถึง "รายละเอียด และประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือเล่มนั้น" "หนังสือเล่มนี้มีข้อดีอย่างไร" และ "หนังสือนี้ควรปรับปรุงอย่างไร" โดยให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยถามกลุ่มทดลองว่า "มีอะไรที่รู้สึกประทับใจ และมีอะไรที่ไม่ชอบ" ในหนังสือเล่มนั้น
4. ผู้วิจัยคอยสังเกตว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองคนใดสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล และมีใครที่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นออกมา พยายามให้ความช่วยเหลือโดยซักถามไปจนทุกคนในกลุ่มทดลองสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อหนังสือทั้ง 5 เล่ม ภายหอดiskusกันทั้งได้

5. ผู้วิจัยและกลุ่มทดลองช่วยกันสรุปประโยชน์ของการสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้ความคิดเห็นขยายกว้างขวางออกไป และเป็นสิ่งดีที่ควรกระทำมาก

6. ผู้วิจัยกล่าวชมเชยกลุ่มทดลองที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองส่งเสริมการอ่านในครั้งนี้

ภาคผนวก ค
บรรณานุกรม

ก่อนไปวัด ศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรมวัดพระธรรมกาย ม.ป.ป., 66 หน้า

รวบรวมความรู้เกี่ยวกับธรรมเบื้องต้น การปฏิบัติตนของคนไปวัด ตั้งแต่การแต่งกาย ไปวัด การเตรียมอาหารไปวัด การเตรียมใจก่อนไปวัด การปฏิบัติตนโดยทั่วไปภายในวัด และประเพณีที่ควรทราบ เช่น การกราบพระรัตนตรัย การนิมนต์พระสงฆ์ การประเคน พระสงฆ์ หรือการแนะนำให้รู้จักวัตถุนามาส หรือสิ่งของที่ควรห้ามมิให้พระภิกษุสงฆ์จับต้อง การสนทนากับพระสงฆ์ การกรวดน้ำ พร้อมภาวนาบท การอาราธนาศีล อาราธนาธรรม คำถวายของต่าง ๆ พร้อมคำแปล

กำธร สติรกุล ลายสือไทย 700 ปี พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ 2526, 262 หน้า

เขียนขึ้นเนื่องในโอกาสที่ตัวหนังสือไทยมีอายุครบ 700 ปี เนื้อเรื่องมิได้เป็นหลัก วิชาการมากนัก แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการของรูปตัวหนังสือว่า พัฒนามาจากรูปตัวหนังสือใด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการพัฒนาหนังสือไทยในระยะหลัง ตัวพิมพ์ไทย การปรับตัวหนังสือไทย เพื่อใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ การฉลอง 700 ปีลายสือไทย ตัวเลข และตัวอักษร กลุ่มอื่น ๆ ใช้เป็นหนังสือค้นคว้าอ้างอิงได้ดี

กิติมา อมรทัต และ วิมล จรุงโรจน์ ณ อุษยา ปัญหาน้ำ พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2516, 242 หน้า

รวบรวมความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไปของมนุษย์โดยเริ่มต้นจากเรื่องควงควาว และอวกาศ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ บนท้องฟ้า บนพื้นดิน และในแม่น้ำหรือในมหาสมุทร พืช และต้นไม้ ซึ่งแสดงถึงการเจริญเติบโต วิวัฒนาการพร้อมคุณและโทษที่ได้รับจากพืชหรือ ต้นไม้ ส่วนสัตว์กล่าวถึงสัตว์เกือบทุกชนิด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงเรื่องของมนุษย์ และสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้มากยิ่งขึ้น

คอตซ์วิงเคิล, วิลเลียม อี.ที. เพื่อนรักต่างพิภพ แปลโดย พลลลิต (นามแฝง) ฟินิกส์
2526, 245 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่มียานอวกาศลงมายบนพื้นโลก และมีมนุษย์ต่างดาวตัวเล็ก ๆ
หน้าตาน่าเกลียดลงมาจากยาน จนกระทั่งได้พบกับเด็กน้อยชื่อเอลเลียตเกิดความผูกพัน
ห่วงใยซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง เอลเลียตและน้องสาวคือ เกอติ จะคอยปกป้องช่วยเหลือ
อี.ที. อยู่ตลอดเวลา เด็ก ๆ สงสาร อี.ที. มนุษย์ต่างดาวซึ่งคิดถึงบ้านมากจึงได้พยายาม
ที่จะช่วยให้ อี.ที. ได้กลับไปยังดาวของตน จนในที่สุด อี.ที. ก็สามารถใช้โทรจิตติดต่อกับ
เพื่อนต่างดาวได้ และมียานมารับ อี.ที. กลับไป แม้ว่า อี.ที. จะรักเอลเลียตมากเพียงใด
โดยถือเป็นขอยกขนิมิตร แต่อี.ที. ก็ต้องศัลใจจากไป

คุคสัน, แครวรีน ตู้เพื่อชีวิต แปลโดย นิทยา ศันโสภาส ไทยวัฒนาพานิช 2523,
243 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับเควี เด็กชายซึ่งมีชีวิตยากจนทำงานเป็นกรรมกรเหมืองถ่านหิน
และต้องเป็นเด็กกำพร้าบิดาถึงแก่กรรมในขณะที่เหมืองถล่ม และทั้งน้องชายพิการไว้ให้เควี
เลี้ยงดู เควีพยายามดิ้นรนต่อสู้ชีวิตด้วยความกล้าหาญ รู้จักการแก้ปัญหา และกล้าตัดสินใจ
ต่อมาเควีได้เข้าไปอาศัยอยู่ในคฤหาสน์ของนายเฟียร์มาซ พร้อมกับได้รู้ความลับในการ
ฆาตกรรมน้องชายของนายเฟียร์มาซโดยบังเอิญ และเควีสามารถช่วยเหลือคลี่คลายปัญหา
ต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดี ในที่สุดนายเฟียร์มาซก็รับเควี และน้องชายเป็นบุตรบุญธรรม
ทำให้ชีวิตที่ยากแค้นของสองพี่น้องพ้นจากความยากจนมีความสุข

เคสท์เนอร์, แอริค เอมิลยอนนักสืบ แปลโดย บันลือ ถิ่นพังงา พิมพ์ครั้งที่ 2 บรรณกิจ
2520, 150 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของเด็กชายผู้หนึ่งชื่อ เอมิล กำพร้าบิดา อาศัยอยู่กับมารดา
ที่ทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวทำให้เอมิลมีความอดทน และรับผิดชอบมากกว่าเด็กในวัย
เดียวกัน เอมิลมีโอกาสเดินทางไปเยี่ยมยายที่เบอร์ลิน แต่ในระหว่างทางได้ถูกคนร้ายขโมย

เงินที่คิดตัวไปจนหมด เอมิลพยายามติดตามหาเงินของตนคืนด้วยวิธีการสืบสวน โดยได้รับความช่วยเหลือจากเด็ก ๆ ชาวเบอร์ลิน เอมิลและเพื่อน ๆ สามารถติดตามจับโมได้ พร้อมทั้งสืบทราบได้ว่าวลาซโมยูนีเป็นคนเดียวกันกับโจรที่ปล้นธนาคาร เอมิลจึงได้รับรางวัลในการจับโจรอีกด้วย

จันทร์เจริญ รัชนี้ (ผู้แปล) ชีวิต พิมพ์ครั้งที่ 2 แพร่พิมพ์ 2515, 476 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของเด็กชายคนหนึ่ง ชื่อเรมี ซึ่งต้องพบกับความทุกข์ และชะตากรรมต่าง ๆ ตั้งแต่เขาวัยได้รับความทารุณจากพ่อเลี้ยง และต่อมาต้องถูกขายให้กับนักละครสัตว์ เรมีต้องร่อนเร่แสดงละครไปตามสถานที่ต่าง ๆ แต่ก็มีเพื่อนที่ซื่อสัตย์ คือลิงชิมแปนซี และสุนัข พร้อมทั้งได้รับความปรานีจากเจ้าของละครสัตว์ เรมีเป็นเด็กที่มีจิตใจดี เมตตากรุณา ซึ่งผลคือนี้ทำให้เขาได้พบกับมารคา และพี่ชายซึ่งมีฐานะร่ำรวย และมีความสุขที่สุดในที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาศาสตร์เพื่อคุณ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 127 หน้า

รวบรวมความรู้ทางค่านวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เป็นบทความสั้น ๆ เขียนโดยคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ เรื่องแผ่นดินไหว ปรากฏการณ์จริง และความเชื่อตามทฤษฎีโหราศาสตร์ ชนาคาร์ยีน สงครามฝนเหลือง ฮัลเลย์ผู้กลับมา พันธุวิศวกรรม เทคโนโลยี โลกมนุษย์ การเลือกใช้อย่างเหมาะสมในบ้านอย่างไร คุณประโยชน์ของข้าวโพด จะเลี้ยงปลาตู้ได้อย่างไรจึงจะปลอดภัยได้นาน สรุปผลงานยานขนส่งสำหรับ นอกจานี้ยังมีเฉลยข้อสอบคัดเลือกการแข่งขันตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ แนะนำศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย

ช่วย พูลเพิ่ม สนุกกับภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 ห้องหนังสือบันเทิง 2527, 196 หน้า
รวบรวมเรื่องจากคอลัมน์ "ปัญห สนุกกับภาษาไทย" ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความรู้
ในการเขียนและอ่านภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยเลือกสรรคำที่ชวนให้ไขว่ไขว่ได้ง่าย เช่น
กบ - กระบี่ คณา - คณนา เป็นต้น นำมาอธิบาย และยกตัวอย่างให้เข้าใจพร้อมทั้งสอดแทรก
คติธรรม และเรื่องราวที่มาของคำบางคำไว้ด้วย ทำให้ผู้อ่านยิ่งขึ้น และรู้สึกสนุกกับภาษาไทย

ชัยวัฒน์ คุประทุกุล ชีวิตอมตะ ชมรมเด็ก 2524, 104 หน้า

ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ บทบาท และผลกระทบของวิทยาศาสตร์ต่อสังคมมนุษย์
จะทราบถึงความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกของวิทยาศาสตร์ เช่น
เรื่อง เมื่อโลกหมดน้ำมัน พลังงานแสงอาทิตย์ หรือพลังงานนิวเคลียร์ สิ่งนั้นสำคัญไฉน
ข่าวสารจากโลกผู้จักรวาล เรื่องของความตาย ชีวิตอมตะ เป็นต้น

ชาตรีเฉลิม บุคค. ม.จ. โลกสี่คราม ดวงตา 2524, 2 เล่ม

เรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไปในท้องทะเลไทย โดยเขียนขึ้นจากประสบการณ์
และการศึกษาค้นคว้าของ ม.จ.ชาตรีเฉลิม บุคค. ซึ่งเป็นสมาชิกชมรมรักษาทะเล และ
เชี่ยวชาญการดำน้ำในท้องทะเลลึก จึงทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการดำน้ำ ชีวิต
สัตว์ทะเล สภาพของท้องทะเลลึก ซึ่งมีทั้งความสวยงามมีคุณอนันต์ และมีโทษมหันต์ มีทั้ง
ความน่ากลัว และความสวยงามของทะเลไทย ซึ่งสวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่ง แต่กำลังจะถูก
ทำลายไปด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของคนไทยเราเอง รวมทั้งเรื่องราวการค้นหายาจากเรือ
โบราณในอ่าวไทย ซึ่งจมมากกว่า 700 ปี

เนรน้อย (นามแฝง) ปัญหาเขาวัวอะไรเอ๋ย หอสมุดกลาง 09 ม.ป.ป., ไม่มีเลขหน้า

รวบรวมปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาเขาวัว ปริศนาอะไรเอ๋ย ปริศนาร้อยกรอง นิทาน
ปริศนาเขาวัว ตลอดจนปริศนาเขาวัวแบบเล่นคำและแบบคำนวณ ในตอนท้ายมีการเฉลยปัญหา
ต่าง ๆ ไว้ด้วย เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าที่ตนเองตอบนั้นถูกหรือผิด ปัญหาที่รวบรวมในเล่มมีทั้ง

ปัญหาที่หายไปในสมัยก่อน คือ สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงปัญหาที่ขอมหายไปในปัจจุบัน ปัญหาบางข้อแม้จะเก่าแต่ก็ยังน่าสนใจอยู่ หนังสือเล่มนี้จึงเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสืบสวน ทดลองปัญหา และความคิด นอกจากนี้ก็จะได้รับความสนุกสนานไปด้วยกับคำตอบแปลก ๆ หรือ คาคโมถึง และอาจจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้ภายในครอบครัวมีความสุข มีความสนุกสนาน ร่วมกับเพื่อน ๆ โดยเล่นทายปัญหากัน

ดวงดาว สุวรรณรังสี ภูหลวง นิรันดร์กาลแห่งขุนเขาเยะเปือก ธรรมชาติ ม.ป.ป., 66 หน้า

เนื้อหาแบ่งเป็นตอน ๆ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ภูหลวง ภูหลวงนิรันดร์กาลแห่งขุนเขาเยะเปือก สถานที่บนภูหลวง ดอกไม้และพรรณไม้สามฤดูบนภูหลวง หนทางสู่ภูหลวง และแผนที่ของภูหลวง โดยผู้เขียนได้ถ่ายทอดสาระ และความรู้สึกประทับใจมาประมวลไว้ให้ผู้อ่านได้รู้จักภูหลวง รวมทั้งกล่าวถึงความงามอันน่ามหัศจรรย์ของขุนเขาแห่งนี้ เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อธรรมชาติ และตระหนักว่าภูหลวงเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศไทย และเป็นสารคดีท่องเที่ยว การเดินทางระยะไกล เข้าป่า ปีนเขา สะท้อนให้เกิดความรู้สึก รัก ห่วงแหน และต้องการอนุรักษ์ธรรมชาติอีกด้วย

พรรคนี้ยา กลัษณมิตร วัดของเรา บรรณกิจ 2522, ไม่มีเลขหน้า

รวบรวมความรู้ทางพุทธศาสนา คำสอนต่าง ๆ เช่น ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว ให้ทุกคนระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า นึกถึงคุณความดีของพระธรรม และพระสงฆ์ในการกราบ 3 ครั้ง ซึ่งเรียกว่า พระรัตนตรัย คำแนะนำในด้านการศึกษาธรรม ทำบุญ การไปวัดเพื่อฟังเทศน์ นอกจากนี้ได้แนะนำให้เด็ก ๆ รู้จักกับเขตพุทธาวาส พระปรางค์ หอไตร วิหาร ความสำคัญของคันโพนี และสิ่งอื่น ๆ รอบเขตโบสถ์ และบริเวณวัด ในตอนท้ายเป็นการแนะนำให้ทุกคนนำความสงบสุขอย่างที่มีอยู่ในวัดออกมาใช้ภายในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลอย่างมีความสุข

เทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ แก้วจอมแก้ว โดยแว่นแก้ว (นามแฝง)
พิมพ์ครั้งที่ 3 ไพบรณานพนิช 2523, 128 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับเด็กหญิงคนหนึ่งชื่อแก้ว เขียนขึ้นเป็นตอน ๆ ตัวละครที่เดินเรื่องคือ แก้ว ซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนของเด็ก ๆ ที่จะทำให้ทราบถึงความต้องการ ความนึกคิด การรู้จักมีความรับผิดชอบไม่ใช่ว่าทุกคนเพียงอย่างเดียว พร้อมทั้งให้คุณค่าเกร็ดความรู้เป็นอย่างดีให้ความสนุกสนานสามารถที่จะใช้จินตนาการ เปลี่ยนสภาพห้องนอนหรือห้องเรียนให้เป็นดินแดนลึกลับมหัศจรรย์ สร้างความตื่นเต้นฉงนงงให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

เทพศิริ สุขโสภา บึงหญ้าป่าใหญ่ ดวงตา 2524, 416 หน้า

เป็นเรื่องชีวิตของเด็กกลุ่มหนึ่งในหมู่บ้านแห่งหนึ่งที่มีลักษณะเป็นบึงหญ้า และป่าใหญ่ ชีวิตที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติมาก และยังไม่มีความสะดวกทางคมนาคมและเทคโนโลยี และอารยธรรมสมัยใหม่เข้าไปเกี่ยวข้อง ประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านจึงมีจิตใจละเอียดอ่อน และโอบอ้อมอารีต่อกัน โดยให้เด็กชายโชนเป็นตัวดำเนินเรื่องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับตัวผู้เล่าเรื่องใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย และสนุกสนาน

ธิดา นิงสานนท์ และ อุดม สุขพิพัฒน์ ยา...นายหรือตาย สุรสภา 2523, 62 หน้า

ให้ความรู้และต้องการเปลี่ยนนิสัยคนไทยให้เลิกใช้ยาผิด ๆ และให้สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่แนะนำผู้อื่นต่อไป จึงเสนอความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาอย่างง่าย ๆ เช่น ใช้ยาหม่องเมื่อไรดี กินยาแล้วกินเหล้าได้ไหม กินยาแก้ปวด ยาหมอคอยุ่ แพ้ยา ฯลฯ โดยเขียนเป็นเรื่องสั้น ๆ ใช้ภาษาง่าย ๆ ทุกเรื่อง มีภาพประกอบเพื่อทำให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มยิ่งขึ้น

นางฉิน ปริญาธรรม โลกกว้าง โดย น.ฉ.น. (นามแฝง) พิมพ์ครั้งที่ 4 แพร่พิทยา
2520, 227 หน้า

เป็นเรื่องของเด็กชายหญิงสี่คนพี่น้อง ลาก ยศ สรรเสริญ และสุข เด็กทั้งสี่เป็นเด็กกำพร้าพ่อแม่ตายตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก ๆ แต่ก็ได้ใช้ความอดทน ความเพียรอุตสาหะ

ช่วยตัวเอง โดยลาพี่ชายคนโตออกไปทำงานกับเรือทะเลหาเงินมาเลี้ยงน้อง ๆ จนกระทั่ง
เข้าไปบุกเบิกที่โนนป่า ทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ จากความขยันหมั่นเพียรจนกลายเป็นผู้ที่มีฐานะ
มั่นคงคนหนึ่ง และต่างก็พบกับความสุขในครอบครัวของแต่ละคน

นางใจน ปริญญาตรี สามครู โดย น.ฉ.น. (นามแฝง) แพทย์พิทยา 2520, 199 หน้า
เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของเด็กชาย 3 คน คือ คีรี ชม และคอกไม้ ซึ่งมีฐานะทาง
ครอบครัวแตกต่างกัน แต่เด็กทั้งสามมีความรักความจริงใจ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ผู้อ่านจะได้รับความสนุกสนาน และความคิดสร้างสรรค์ในการวางแผน การทำงานเป็นขั้นตอน
การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนแนวคิดที่จะประสบผลสำเร็จในชีวิตได้นั้นย่อมขึ้น
อยู่กับความมานะอดทน และคุณธรรมในจิตใจของบุคคล ประกอบกับการรู้จักการคบเพื่อนที่ดี

เนอสลิงเจอร์, คริสทีเนอ เด็กกระป๋อง โดย อังภา โสตระกูล (ผู้แปล) ต้นหมาก
2525, 175 หน้า

เป็นเรื่องของ คอนราด เด็กคอมพิวเตอร์ เป็นเด็กที่ทางโรงงานผลิตได้บรรจุ
โปรแกรมของ "สมบัติทางคุณธรรม" ที่ดีไว้แล้วเป็นต้นว่า ขยัน มีวินัย เจียรระเบียบ ซื่อสัตย์
และฉลาดอย่างยอดเยี่ยม ซึ่งคุณป้ามาโทลอคกี้ ซึ่งเป็นตัวแทนของคนสมัยใหม่ที่มีชีวิตอยู่
ท่ามกลางสังคมการบริโภค วันหนึ่งคุณป้าได้รับสินค้ากล่องหนึ่งส่งมาทางไปรษณีย์ เมื่อเปิดกระป๋อง
ออกมาพบกับเด็กคนหนึ่งพร้อมกับวิธีการให้อาหารเหลว เป็นเด็กอายุประมาณ 7 ขวบ
ทุกอย่างกำลังเข้ารูปเข้ารอย วันหนึ่งทางโรงงานมีจดหมายมาถึงคุณป้าว่า ได้ส่งสินค้ามาให้เด็ก
ทางโรงงานจะมาตามสินค้า "เด็กกระป๋อง" คืนในเร็ววัน คุณป้าก็อดรอนมาก เพราะได้
หลงรักคอนราดเด็กแสนดีเสียแล้ว คุณป้าจึงเตรียมแผนการทำให้เด็กเสีย ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ทาง
โรงงานจำเด็กได้ จะได้ไม่มาพรางเอาเด็กไป โดยได้รับความร่วมมือจากคิตตี้ ซึ่งคอนราด
สับสนมากระหว่างความดีกับความไม่ดีที่ถูกอบรมใหม่ แต่คิตตี้จะพยายามให้คอนราดพบทาง
สายกลางให้ได้ในตอนท้ายของเรื่อง

บรรจบ พันธุเมธา หมา ๆ แมว ๆ สตรีสาร ม.ป.ป., 382 หน้า

เป็นหนังสือที่บรรยายความเป็นอยู่จิตใจการต่อสู้เพื่อการอยู่รอดของหมา และแมว ที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความต้องการของหมาและแมวว่า ควรจะให้ความรักความอบอุ่นแก่ สัตว์ทุกชนิด เพราะสัตว์ย่อมจะมีความต้องการที่จะให้มนุษย์เมตตาเลี้ยงดูด้วยความรักใคร่ จริง ๆ ไม่ใช่ทำร้ายหรือฆ่าโดยไม่มีจิตสงสารเลย โดยเน้นให้ขอบเป็นตัวแทนของสัตว์เลี้ยง ที่ถ่ายทอดความรู้สึก และความต้องการออกมาให้เห็นได้ชัดเจน ซึ่งจะทำให้เราเพิ่มความ สงสาร และเข้าใจสัตว์เหล่านี้ได้ดียิ่งขึ้น

บุญชัย ใจเย็น ชีวิตหมาเศรษฐี พิมพ์ครั้งที่ 3 ที่รพงษ์การพิมพ์ 2524, 139 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเผยแพร่ชีวิตของหมาเศรษฐีทั้งในทางดี และร้าย อุปสรรค ขัดขวางแนวทางในการต่อสู้ชีวิตของแต่ละคน ข้อคิด ปรัชญา อุดมคติ ตลอดจนวาทะต่าง ๆ ที่ปลุกกระหมื่นให้ต่อสู้จากความยากจนข้นแค้น เป็นความร่ำรวยที่น่าอิจฉา จากความไม่มีอะไรเลย เป็นการมีเงินล้านฟ้า จากเด็กยกน้ำชามาเป็นยอดนักธุรกิจ ซึ่งผู้อ่านอาจจะได้แนวทาง หรือ แนวความคิดที่ดีเป็นแบบอย่างในการต่อสู้กับชีวิต เพื่อที่จะได้ก้าวหน้าในอาชีพการงานต่าง ๆ ได้บ้าง พร้อมทั้งเรียนรู้ถึงความอดทน และฟันฝ่าอุปสรรคอย่างมาก เพื่อบรรลุจุดหมาย ตามที่ต้องการ

ประยูร อรุณาทะ วิวัฒนาการลายไทย โดย น.พ. ปากน้ำ (นามแฝง) เมืองโบราณ 2524, 229 หน้า

รวบรวมเรื่องเกี่ยวกับลายไทยขึ้นพื้นฐานและลักษณะลวดลายต่าง ๆ พร้อมทั้ง คำอธิบายข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่สมัยสุโขทัย และวิวัฒนาการมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ลวดลายไทยในแต่ละสมัยนั้นแตกต่างกัน เช่น สมัยสุโขทัย ส่วนใหญ่มักปรากฏที่ปูนปั้นประดับสถาป เจดีย์ ส่วนสมัยอยุธยาตั้งแต่พุทธหลวง จนถึงอโยธยา ถือว่าเป็นสมัยอาเคอิคของไทย ถือเป็นศิลป์ที่เจริญถึงขั้นสูง สมัยรัตนโกสินทร์ ศิลปกรรมคล้ายกับสมัยอยุธยาตอนปลาย นอกจากนี้ยังมีรูปภาพลายไทยสมัยต่าง ๆ ประกอบ หายเล่ม และใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย

ปรีชา ช้างขวัญยืน ศิลปการฟัง การอ่าน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2524,
174 หน้า

การฟังการอ่านเป็นทักษะในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ เมื่อยังไม่มีบทพิมพ์
แพร่หลายนัก การฟังมีบทบาทมากในการศึกษาของมนุษย์ ต่อมาเมื่อมีการบันทึกมีการพิมพ์
แพร่หลายขึ้น การอ่านจึงกลายเป็นวิธีการที่สำคัญในการศึกษาหาความรู้ และการฟังก็เปลี่ยน
มาเป็นการฟังเพื่อเข้าใจความคิดเห็นต่าง ๆ เป็นสำคัญ ให้ความรู้เกี่ยวกับการฟัง หลักการ
ฟังเพื่อความเข้าใจ หลักการอ่านหนังสือเพื่อความเข้าใจ และการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ

เปลื้อง ณ นคร ภาพนางงามในวรรณคดี ไทยวัฒนาพานิช 2505, ไม่มีเลขหน้า

เหม เวชกร ได้วาดภาพนางในวรรณคดีไว้ตามจินตนาการที่กวีบรรยายถึงความ
งามตามรูปแบบต่าง ๆ ในแต่ละเรื่อง โดย เปลื้อง ณ นคร ได้ให้คำอธิบายประกอบภาพ
อย่างชัดเจน ภาพนางในวรรณคดีนี้มีลักษณะตรงตามคำพรรณนาในวรรณคดี เช่น ภาพนาง
กนกเรขา วาสิฏฐี สกุนตลา ทมยันตี มัทนา สีดา เทราปดี มัทรี พินธุวดี สาวตรี อุษา
กาก็ พิมพิลาไลย สุวรรณมาลี เป็นต้น จะช่วยในด้านการจินตนาการความงามของนางใน
วรรณคดีให้แจ่มชัดยิ่งขึ้น ช่วยผู้อ่านวรรณคดีที่มีความทราบซึ่งกัน

ไพรัช, อัลวิน เอช. และ เจย์ เอ. แพร์รี 101 วิธีช่วยให้เด็กฉลาด โดย รัชนิภา
(ผู้แปล) วิชาการ ม.ป.ป., 273 หน้า

ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเองให้กับเด็ก ๆ รวมทั้งสิ้น
101 วิธี เพื่อให้เด็กเติบโตอย่างมีสุขภาพสมบูรณ์ มีความร่าเริง มีความมั่นใจในตัวเอง และ
มีความเฉลียวฉลาด เช่น วิธีที่ 10 กระตุ้นสติปัญญา วิธีที่ 30 ให้โอกาสเด็กแสดงความรู้สึก วิธีที่
101 การสื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ฟอง เกิดแก้ว และ สวัสดิ์ ทรัพย์จำนงค์ กรีธา พิมพ์ครั้งที่ 4 โอเคียนสโตร 2524,
283 หน้า

ให้ความรู้เกี่ยวกับประติกริษา ประติกริษาในประเทศไทย พร้อมทั้งให้ความรู้
และทักษะหาทางการเคลื่อนไหว ข้อควรระวังในการวิ่งระยะสั้น วิ่งระยะกลาง วิ่งระยะไกล
การวิ่งผลัด วิ่งกระโดดข้ามรั้ว วิ่งกระโดดไกล วิ่งกระโดดสูง วิ่งแข่งก้วกระโดด
กระโดดค้ำ พุ่งลูกน้ำหนัก การขว้างจักร การพุ่งแหลน สถิติการกรีธา การทำสนามกรีธา
อุปกรณ์ และการดำเนินการแข่งขันกรีธา รวมทั้งหลักในการฝึกซ้อมกรีธา ซึ่งในแต่ละเรื่อง
จะมีภาพประกอบทำให้มีความเข้าใจเพิ่มขึ้น

เฟลมมิง, เอียน รตวิเศษ แปลโดย วรปัญญา (นามแฝง) ไทยวัฒนาพานิช 2521,
127 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับรถ ซึ่งมีความพิเศษหลายอย่าง เช่น เล่นไค้ทั้งบนบกในน้ำ
และบินไค้ และที่วิเศษที่สุด คือ เป็นรถที่มีชีวิตจิตใจเช่นเดียวกับมนุษย์ให้ความสุขเพลิดเพลิน
ส่งเสริมให้เด็ก ๆ เกิดจินตนาการเกี่ยวกับรถยนต์ไค้เป็นอย่างดี

มานพ แก้วสนิท ไข่นุ้ยไปโรงเรียน ดวงกมล 2523, 95 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับโรงเรียน เนื้อหาเขียนจบเป็นตอน ๆ
โดยมีไข่นุ้ยเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับเพื่อน ๆ ในวัยเดียวกัน เป็นเรื่องประสบการณ์ชีวิต
ของเด็กนักเรียนมีทั้งความสุขสนุกสนาน ความรักใคร่กลมเกลียว การทะเลาะเบาะแว้ง ใน
บางครั้งก็ได้รับการลงโทษจากครู แต่ละตอนแทรกคติให้เด็กประพฤติตนเป็นคนดี เชื้อพัง
คำสั่งสอนของพ่อแม่ และครู

มานพ ถนอมศรี เด็กชายทอง อบเชย ต้นหมาก 2524, 164 หน้า

เป็นเรื่องของเด็กชายทอง อบเชย ที่เกิดและเติบโตอยู่ในแหล่งสลัม แต่เป็นผู้ที่มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี แม่ทองจะหนีโรงเรียนที่เขาทำนิกได้ว่าเป็นสิ่งไม่ดี มีความรักเพื่อน ขณะเดียวกันเมื่อเพื่อน ๆ ประพฤติไม่ดี เช่น ลักขโมยของ ทองก็จะไม่เห็นดีเห็นงามไปด้วย ทองจะรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อน ๆ ทำอย่างนั้น คำสั่งสอนของครูมักจะคอยเตือนใจเขาเสมอ คนทั่ว ๆ ไปมักจะกล่าวว่า เด็ก ๆ ในสลัมเป็นเด็กที่แค้นกล้า หยามคาย สกปรก แต่ในความคิดฉัน แค้นกล้า หยามคาย และสกปรกนั้นล้วนแต่มีความน่ารัก และความจริงใจ ปรนอยุ่ควยอย่างมากมาย พร้อมทั้งยังมีความเป็นเด็กที่สะอาด ชื่อ บริสุทธิ์ และน่ารักเช่นเดียวกันกับเด็ก ๆ ทุกคน

มาลัย ชูพินิจ ลูกไพร โดย น้อย อินทนต์ (นามแฝง) ศิลปาบรรณาการ 2515, 656 หน้า

เป็นเรื่องของเจี๊ และแสน ซึ่งเป็นเด็กชายที่หลงทางเข้าไปในป่า ผจญกับภัยนานาชนิด ทั้งสัตว์ป่า คนป่า และภัยธรรมชาติแต่เนื่องจากเจี๊เป็นเด็กชาวป่า และเป็นลูกของนายพรานผู้เจนป่า จึงได้พาตัวเอง และแสนปลอดภัยได้ทุกครั้งที่เกิดอันตราย ทำให้ผู้อ่านใคร่จุกสภาพของป่าได้เป็นอย่างดี

เมืองทอง ทวนทวี และ สุวีริรักษ์ บัญญาโตะ สวนผัก ม.ป.ท. 2525, 324 หน้า

ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักการสร้างสวนผัก การเตรียมการก่อนเริ่มปลูก การขยายพันธุ์ วิธีการปลูก การปฏิบัติดูแล โรคแมลงศัตรูผัก และการตลาด โดยแยกประเภทของผักแต่ละชนิดเป็นกลุ่ม ๆ ตามวิธีการปลูก และการปฏิบัติดูแลที่คล้ายคลึงกัน เช่น กระหล่ำ ผักกาด ข้าวโพด แตง ถั่ว ผักกินใบ ผักกินราก ผักยืนต้น ผักสลัด มะเขือ พริก มันฝรั่ง มันเทศ หอม กระเทียม และในแต่ละกลุ่มยังแยกย่อยออกเป็นแต่ละชนิดของผัก โดยให้รายละเอียดดังนี้ ชื่ออื่น ๆ ประเภท ถิ่นกำเนิด อายุปลูก ขนาด ผลผลิต ฤดูปลูก สภาพ

แวดล้อมที่ต้องการ การเตรียมดิน ระบบปลูก และระยะปลูก การขยายพันธุ์ วิธีปลูก การปฏิบัติดูแล โรคที่สำคัญ การเก็บเกี่ยว พร้อมทั้งภาพประกอบ สามารถใช้เป็นคู่มือในการสร้างสวนผักได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นผักที่สามารถพบเห็น และรับประทานอยู่ ทุก ๆ วัน

ไมตรี สิมปิชาคี คนอยู่วัด นวนอน ม.ป.ป., 110 หน้า

รวมเรื่องสั้น 15 เรื่องที่เล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กบ้านนอกที่เข้ามาเรียนหนังสือในกรุงเทพฯ และอาศัยวัดเป็นที่อยู่อาศัย เพราะพ่อแม่มีฐานะไม่ค่อยดี และอีกประการหนึ่ง การอยู่กับพระอาจทำให้ลูกของตนเป็นคนดีได้ตามความเชื่อของพ่อแม่ โดยผู้เขียนได้เขียนเล่าประสบการณ์ของตนเอง และเพื่อน ๆ ที่ตนได้ฟัง พบและเห็นมา ทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความอดทน ประหยัด ขยัน และความทุกข์ยากของเด็กวัดในกรุงเทพฯ เงินเดือนที่ได้มาจากบ้านไม่พอใช้ต้องกินน้ำต่างขวด หรือกินแต่น้ำเปล่าไม่มีกับข้าว ไม่มีเงินจ่ายค่ารถไปเรียนหนังสือต้องตื่นแต่เช้าเดินไปโรงเรียน แต่ในที่สุดเด็กวัดเหล่านี้ส่วนมากก็ประสบความสำเร็จในการศึกษา และขณะนี้แต่ละคนก็มีฐานะการงานอยู่ในระดับสูง ประสบความสำเร็จในชีวิต

ไมตรี สิมปิชาคี สุณีนพันเกาะ นวนอน 2525, 152 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งผู้เขียนเขียนเป็นจดหมายเล่าเรื่องชีวิตและความเป็นอยู่ สภาพบ้านเมือง อาหารการกิน ลักษณะนิสัย ธรรมชาติแวดล้อมของชาวฟิลิปปินส์ ส่งมาให้ลูกสาวที่อยู่ประเทศไทยอ่าน เล่าได้อย่างสนุกสนาน พร้อมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างและความคล้ายคลึงระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักชาวฟิลิปปินส์และประเทศฟิลิปปินส์ดีขึ้น

ลอนดอน, แจ็ค เสียงเพรียกจากพงพี แปลโดย อภิสร เทพปรีชา กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป., 175 หน้า

เป็นเรื่องของสุนัขชื่อ บัค เกิดและเติบโตอยู่ในบ้านของเศรษฐีชีวิตจึงมีแต่ความสบายวันหนึ่งมันก็ถูกลักพาตัวไปขายให้กับพวกที่อพยพไปซุกทองในดินแดนอันหนาวเย็นของรัสเซีย เพื่อใช้เป็นหมาลากเลื่อน ณ ที่นี้เอง บัคจึงได้เรียนรู้ชีวิตที่ค่อนข้างยากต่อสู้อย่างแท้จริง ทั้งจากมนุษย์ และจากสุนัขพวกเดียวกัน รวมทั้งธรรมชาติที่แสนโหดร้าย และแล้วนายคนสุดท้ายที่ช่วยเหลือบัค และบัครักมากตายจากไป บัคจึงตัดสินใจกลับเข้าไปในป่าตามความปรารถนาที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจที่ร่ำร้องมานาน

ลาวัณย์ โชตามระ วัยรุ่นหมั่นตัว ต้นหมาก 2527, 164 หน้า

เป็นนวนิยายที่เกี่ยวกับชีวิตวัยรุ่นยุคศิวิไลซ์ของไทย สะท้อนสภาพสังคมปัจจุบัน ผ่องแผ้ว เป็นเรื่องวัยรุ่นที่เต็มไปด้วยปัญหา การจับกลุ่มของมิตรต่างเพศที่คบกันฉันท์เพื่อน และพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง การคบกันระหว่างเพื่อนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่างกัน การดำรงชีวิตที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ แข่งขันกัน นอกจากนี้ยังเป็นการเสนอแนวคิดให้วัยรุ่นคิดตาม และสามารถช่วยตัดสินใจได้ ถ้าเกิดปัญหาควรจะไปปรึกษาผู้ใหญ่ เช่น พ่อ แม่ ก่อน

วิริยะ สิริสิงห์ ดวงดาว และอวกาศ สุวีริยาสาส์น 2527, 120 หน้า

รวบรวมเรื่องเกี่ยวกับอวกาศและดวงดาวเป็นสิ่งที่น่าพิศวงอย่างยิ่ง ได้อธิบายเรื่องดวงดาว และอวกาศอย่างง่าย ๆ มีภาพประกอบให้เห็นชัดเจน เช่นอธิบายเกี่ยวกับดาวฤกษ์ จักรวาล ทางช้างเผือก ดาวหาง และดาวตก คืออะไร นอกจากนี้ในตอน 2 จะเน้นถึงอวกาศ เช่น อวกาศคืออะไร อวกาศเป็นของใคร จรวดทำงานได้อย่างไร ใครเป็นคนแรกที่คิดจรวดขึ้น และจะส่งยานอวกาศไปยังดาวอื่นได้ไหม โดยแต่ละหัวข้อได้ตั้งหัวข้อไว้อย่างเด่นชัด และอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

ศรีฟ้า ลดาวัลย์, ม.ด. หัวใจดวงน้อย โดย ศรีฟ้า (นามแฝง) ดวงตา 2524, 188 หน้า
เป็นเรื่องของเด็ก ๆ ที่มีหัวใจดวงน้อย ๆ มีแต่ความบริสุทธิ์สดใส และอ่อนโยน
ต่อโลกสะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของเด็กได้อย่างน่ารัก และประทับใจ
แม้ว่าเด็ก ๆ เหล่านี้จะเป็นเด็กที่ขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่ หรือฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน
แต่เด็ก ๆ ก็มีความรัก ความปรารถนาดีให้แก่กันและกันอย่างจริงใจ

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ เยาวชนจะก้าวหน้าเพราะประชาธิปไตย กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป., 236 หน้า

รวบรวมบทความเกี่ยวกับประชาธิปไตย เช่น เรื่องประชาธิปไตยจะได้ทราบถึง
ความหมายของคำว่าประชาธิปไตย หลักการที่สำคัญของประชาธิปไตย สาระสำคัญของ
ประชาธิปไตย ขบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตย ตลอดจนกระทั่งขั้นตอนต่าง ๆ ของการเรียนรู้
ประชาธิปไตย ประชาธิปไตยในระบบราชการ การพัฒนาระบบประชาธิปไตย นอกจากนี้
ยังกล่าวถึงประชาธิปไตยในบ้าน ในโรงเรียน ในกิจกรรมของสังคม สังคมยุคใหม่ในสายตา
ของเยาวชน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยแก่นักเรียน
บทความแต่ละบทความเขียนด้วยถ้อยคำภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักคุณค่า
ของประชาธิปไตยด้วยการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มความสามารถ
ภายในขอบเขตที่กำหนดไว้ตามกระบวนการประชาธิปไตย

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ สุขภาพ สมายใจตอน 1 ครูสภา ม.ป.ป., 52 หน้า

ให้ความรู้ในด้านการรักษาร่างกายให้มีสุขภาพแข็งแรง โดยเริ่มจากการกินอาหาร
ที่มีประโยชน์ เช่น การดื่มนมสด การกินผลไม้ ไข่ และผัก ในการกินอาหารต้องเคี้ยวให้
ละเอียด ไม่รีบร้อน ก่อนกินอาหารต้องล้างมือให้สะอาดก่อน การตรวจสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็น
อย่างยิ่ง ชั้นแรกก็จะมีกรวัดปรอทโดยการอมไว้ใต้ลิ้น ถ้าเส้นสีแดงวิ่งขึ้นไปตามหลอด
แก้วเกินเลข 37 แสดงว่า ร่างกายไม่สบายหลังจากนั้นก็จะต้องมีการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง เพื่อ

บันทึกการเจริญเติบโต การตรวจหัวใจ และปอด โดยใช้เครื่องตรวจการเต้นของหัวใจ การตรวจจมูก หู ตา และแนะนำวิธีป้องกัน และรักษาตา การตรวจสุขภาพฟัน การรักษาฟัน และแนะนำอาหารบำรุงฟัน การแนะนำการป้องกันโรคติดต่อ การปลูกฝี ฉีดวัคซีน ในเวลาที่กำหนดไว้

"ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางทะเล บางแสน สมบัติล้ำค่า น้ำชม" มติชน 1 กรกฎาคม 2528, หน้า 6

ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางทะเล ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๆ 3 ส่วน คือ 1. พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทางทะเล รวบรวมตัวอย่างสัตว์น้ำ สัตว์ทะเล และพืชน้ำเค็ม นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ และเครื่องมือประมง เครื่องมือในการสำรวจใต้ทะเล ทรพยากรในทะเล โบราณคดีใต้น้ำ 2. สถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม ประกอบด้วยตู้ปลาขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ จำนวน 44 ตู้ 3. ห้องปฏิบัติการวิจัย วิทยาศาสตร์ทางทะเล ประกอบด้วยห้องปฏิบัติการ 16 ห้อง ทดลองเพาะพันธุ์สัตว์น้ำต่าง ๆ เช่น ม้าน้ำ แผลงตอน - พืช แผลงตอนสัตว์ เป็นต้น โดยได้รับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น มูลค่า 230 ล้านบาท เมื่อเดือนกรกฎาคม 2523

ส.อนามิส (นามแฝง) เทคนิคการเล่นวอลเลย์บอลทีมแชมป์โลก อักษรวัฒนา ม.ป.ป., 68 หน้า

รวบรวมเทคนิคการเล่น การฝึกซ้อมกีฬาวอลเลย์บอลของทีมแชมป์โลกหญิงจีน ซึ่งมีวิธีการเล่นด้วยลูกที่เจ็บขาด แม่นยำ เป็นที่สนใจของวงการวอลเลย์บอลทั่วโลก บรรยายพร้อมภาพประกอบเกี่ยวกับลักษณะของสนามวอลเลย์บอล ลูกวอลเลย์บอล การอบอุ่นร่างกาย การบริหารร่างกาย คุณสมบัติของร่างกาย การส่งลูก การรับลูก การเซตลูก การพุ่งตัว การม้วนตัว การตามลูก การสกัดกั้นลูก การวางแผนการแข่งขัน การฝึกซ้อมของนักวอลเลย์บอล

สมพงษ์ เกรียงไกรเพชร ประเพณีไทยและเรื่องน่ารู้ พิมพ์ครั้งที่ 4 แพร่พิทยา 2519, 725 หน้า

รวบรวมเรื่องเกี่ยวกับประเพณีไทยทั่ว ๆ ไป เช่น ประเพณีวันสงกรานต์ พระราชพิธีฉัตรมงคล ประเพณีและตำนานวันเข้าพรรษา ขนบธรรมเนียมและประเพณีของชาวไทยในแต่ละจังหวัด พร้อมทั้งต้นกำเนิดของประเพณีแต่ละประเพณีด้วย และสารคดีเรื่องน่ารู้ เช่น ประวัติลอตเตอรี่ ประวัติเพลงชาติไทย สารคดีทั่ว ๆ ไป เช่น ประเพณีของคอกบัว บุคคลแรกที่เขียนพจนานุกรมภาษาอังกฤษ ความรู้ทั่ว ๆ ไป เช่น ประวัติรายชื่อวัดต่าง ๆ รายชื่อเมืองสำคัญเก่าและใหม่ รายพระนามของพระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัย-กรุงรัตนโกสินทร์ พระนามาภิไธยสมเด็จพระบรมราชาธิราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ รายชื่อเรือพระที่นั่งต่าง ๆ รายชื่อพระยาข้างเผือก และพระยาข้างคาง ๆ

สุมพร บุตรนา เด็กบ้านทุ่ง ลูกหนี 2525, 159 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ของเด็กชายกลุ่มหนึ่งที่ใช้ชีวิตในแวดวงของการทำนาในจังหวัดภาคใต้ ชีวิตในเยาว์วัยแวดล้อมด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านชนบท บรรยายเรื่องโดยอาศัยช่วงเวลาเป็นแกนนำ เริ่มตั้งแต่ฤดูเก็บเกี่ยว นวดข้าว เริ่มไถนาเมื่อย่างเข้าฤดูฝน ฤดูน้ำหลาก และฤดูเปิดภาคเรียน ซึ่งประสบการณ์ของเด็กกลุ่มนี้ผูกพันอยู่กับพ่อแม่ในทุ่งนา เพื่อน ๆ ในห้องเรียนให้แง่คิดในการดำรงชีวิต ให้ความรู้ในเรื่องการทำนา คำนา พร้อมทั้งความสนุกสนานของเด็กกลุ่มนี้อีกด้วย

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ไทยวัฒนาพานิช 2521, 7 เล่ม

เป็นหนังสือที่คณะกรรมการของโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนได้ช่วยกันจัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้คนไทยทุกเพศทุกวัยมีโอกาสได้อ่านเป็นการส่งเสริมความรู้ พื้นฐานในเรื่องราว และวิชาสาขาต่าง ๆ ได้แบ่งเรื่องต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน หรือ 3 ระดับความรู้ โดยประสงค์ให้ความรู้ความ

เข้าใจแก่เด็กกลุ่มเล็ก เด็กกลุ่มกลาง และเด็กกลุ่มใหญ่ รวมทั้งผู้ใหญ่ด้วย ใช้การพิมพ์ตัวอักษรต่างขนาดกัน แต่ละเรื่องตั้งต้นด้วยเนื้อหาที่เป็นระดับของเด็กกลุ่มเล็ก กลุ่มกลาง กลุ่มใหญ่ ปัจจุบันได้ออกถึงเล่มที่ 7 ซึ่งได้รวบรวมไว้ 9 เรื่องด้วยกัน คือ กล้วยไม้ ผีเสื้อในประเทศไทย การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โรคพืช ครั่ง การเลี้ยงปลา การชลประทาน บ้านเรือนของเรา ไทรคมนาคม ภายในเล่มของหนังสือชุดนี้มีภาพประกอบเพื่อช่วยเสริมความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

สารานุกรมเยาวชนเทคโนโลยีสมัยใหม่ ไทยวัฒนาพานิช 2526, 8 เล่ม

รวบรวมเรื่องเกี่ยวกับการที่คนเราใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาค้นคว้าโลกที่อยู่รอบ ๆ ตัว หนังสือชุดนี้มี 8 เล่ม คือ มนุษย์กับดวงจันทร์ ระบบสุริยะ โลกใต้ทะเล เลเซอร์แสงมหัศจรรย์ ความลึกสับของจักรวาล โลกเร็นสับ คอมพิวเตอร์สมองกล ในแต่ละเล่มจะอธิบายถึงพัฒนาการใหม่ล่าสุดของวิทยาการสาขานั้นอย่างง่าย ๆ เช่น เรื่องมนุษย์กับดวงจันทร์ ได้อธิบายถึงความเป็นมา และเรื่องราวของมนุษย์ที่ได้พยายามใช้ความรู้ ทักษะทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีในการค้นคว้าสำรวจดวงจันทร์ และทำการใช้พัฒนาการทางวิทยาการใหม่ที่เป็นเครื่องมือ และวิธีการในการสำรวจดวงจันทร์ รวมทั้งอธิบายความรู้ใหม่ ๆ ที่คนยังไม่รู้เกี่ยวกับดวงจันทร์ ภายในแต่ละเล่มของหนังสือชุดนี้มีภาพสีประกอบสวยงามเพื่อช่วยเสริมความเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

สุรินทร์ มัจฉาชีพ ชีวิตใต้ทะเลไทย แพร์พิทยา ม.ป.ป., ไม่มีเลขหน้า

ให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ทะเลที่พบในประเทศไทย 13 ชนิด คือ ฟองน้ำ ปะการัง ดอกไม้ทะเล หนอนตัวแบน หนอนดอกไม้ กุ้ง กุ้ง ปู หอย หากทะเล ปลาดาว หอยเม่น ปลิงทะเล สัตว์แต่ละชนิดจะบรรยายถึงรูปร่างลักษณะ ชีวิตความเป็นอยู่ อาหาร ถิ่นที่อยู่ พร้อมทั้งภาพประกอบสีสวยงาม 44 ภาพ นอกจากนี้ยังให้ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภทของสัตว์ที่อาศัยอยู่ในทะเลไว้ด้วย โดยอธิบายด้วยภาษาง่าย ๆ

สุรินทร์ มัจฉาสีพ เปลือกหอยของไทย แพรวพินทยา ม.ป.ป., ไม่มีเลขหน้า

เปลือกหอยจะหาได้ยาก และมีความากขึ้น หอยบางชนิดเปลือกจะมีลวดลาย และสีสันสวยงามมีลำตัวอ่อนนิ่มหอยจะสร้างเปลือกแข็งไว้เป็นเกราะคุ้มกันร่างกาย หอยจะแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มใหญ่ ๆ หอยฝาชีโบราณ หอยแปดเกล็ด หอยกาบเดี่ยว หอยกาบคู่ หอยงาช้าง และหอยวงช้าง ในหนังสือนี้จะอธิบายลักษณะพร้อมทั้งมีภาพสีประกอบสวยงามมาก

สุวรรณี สุคนเฑียร พระจันทร์สีน้ำเงิน โดย สุวรรณี สุคนธา (นามแฝง)

ศิลปาบรรณาการ 2524, 716 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของลูกชายคนเดียวของครอบครัวที่พ่อแม่แยกทางกันสะท้อนให้เห็นชีวิตที่ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด และการกินที่อยู่ของครอบครัว ซึ่งบางครั้งวัยรุ่นก็ไม่เข้าใจหรือไม่สามารถจะยอมรับได้ นอกจากนี้ยังได้ชี้ให้เห็นสังคมของวัยรุ่น ซึ่งผู้ใหญ่ก็ไม่เข้าใจเช่นกัน ซึ่งในที่สุดต้องตกเป็นทาสอันเลวร้ายของสังคมอย่างถอนตัวไม่ขึ้น

สุวรรณี สุคนเฑียร สร้อยแสงแสง โดย สุวรรณี สุคนธา (นามแฝง) ดวงตา 2525, 354 หน้า

เรื่องราวความผูกพันของคนในครอบครัวหนึ่งที่มีต่อสัตว์เลี้ยงของตน คือ ไก่ และสุนัข การแสดงความรัก ความเมตตา และการปฏิบัติต่อสัตว์เหล่านั้นได้อย่างลึกซึ้ง เนื้อเรื่องสนุกสนานให้ความเพลิดเพลิน และข้อคิดในการแสดงความรักต่อสัตว์เลี้ยง

อนันตชัย "ค้างคาว สัตว์ที่ควรอนุรักษ์" ทักษะ 70 : 31 - 35 กุมภาพันธ์ 2528

ค้างคาวเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เป็นสัตว์เลือดอุ่นที่ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่อาศัยอยู่ทั่วโลกยกเว้นในทะเลทราย และแถบขั้วโลก ค้างคาวมีความสำคัญทางค่านิเวศวิทยา และระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการหารายได้จากการเก็บมูลค้างคาวไปขาย

แต่ในปัจจุบันนี้จำนวนค่างคาวลดลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีผู้กินค่างคาวกันมากขึ้น เพราะเชื่อว่าค่างคาวช่วยเพิ่มพูนกำลัง และเป็นยารักษาโรคได้ จึงควรคำนึงถึง เพราะค่างคาวเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์มากกว่ามีโทษ ค่างคาวช่วยกำจัดศัตรูพืช เป็นตัวช่วยการถ่ายละอองเกสร และสามารถช่วยในการแพร่พันธุ์พรรณไม้ต่าง ๆ ได้ไม่ต่ำกว่า 130-สกุล จึงอาจกล่าวได้ว่า ถ้าค่างคาวสูญพันธุ์ไปเพราะมนุษย์ก็เป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง

อัศศิริ ธรรมโชติ บ้านริมทะเล วลี 2527, 118 หน้า

รวมเรื่องสั้น 9 เรื่องสะท้อนเรื่องราวน่าสะเทือนใจของผู้คนในหมู่บ้านริมทะเล เรื่องของเด็กชายยากจนผู้ตื่นเต้นมากเพื่อจะไปเป็นคนรับใช้ใน "ถูกร้อนมาแล้ว" "เมฆหมอก และนางฟ้า" เรื่องราวอันน่าสะเทือนใจของทหารผู้เสียสละเพื่อชาติใน "พลทหารเตตร" "ทหารกตัญญู" และ "ตำนานของหอมมี" เรื่องราวของหนุ่มน้ำเค็มที่มีความรักจริงใน "พี่เห และจันทมารัก" เรื่องราวความสะเทือนใจในกรณีแมงทัญจนนำมาเค็ดปัก ทำพวงมาลาใน "แมงเอ๋ยแมงทับ" และเรื่องราวของเพื่อนรุ่นน้องผู้ปรารถนาเป็นหญิงใน "ตุ๊ดเอ๋ยตุ๊ดกู" กับเรื่องราวของเด็กชายกับครอบครัวผู้ต้องสูญเสียบ้านริมทะเลไปเพราะการตัดถนนสายใหม่ใน "บ้านริมทะเล"

อารี สุทธิพันธุ์ การระบายสีน้ำ กระดาษสา 2526, 112 หน้า

เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้สีน้ำในการระบายสีรูปภาพ โดยอธิบายให้เข้าใจถึงธรรมชาติ และคุณสมบัติของสีน้ำ เนื้อหาภายในเล่มแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับสีน้ำ เทคนิค และวิธีการระบายสีน้ำ และการถ่ายทอดรูปแบบในแต่ละตอนยังแบ่งรายละเอียดย่อยออกไปอีกตามลำดับขั้นตอนของการฝึกหัด พร้อมทั้งมีภาพประกอบ และมีกิจกรรมที่เสนอแนะไว้ให้ด้วย เป็นการอธิบายที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง แม้แต่ผู้ที่ไม่มีความรู้มาก่อน

เอ็ดเวิร์ดส์, โทโรซี่ น้องน้อยแสนซน โดย สุพรรณิการ์ (ผู้แปล) ควงกมล 2525,
139 หน้า

เป็นเรื่องของเด็กผู้หญิงคนสุดท้ายของครอบครัว ๆ หนึ่ง ผู้เล่าเรื่องเป็นพี่สาว
ของเธอเอง เล่าเรื่องความซนแบบกระจุ้มกระจิมน่ารักของน้องน้อย โดยเขียนเป็นตอน ๆ
เช่น ไปตกปลา พันโยก เรื่องที่ซนที่สุด เมื่อพ่อเลี้ยงแสนซน หรือแสนซนกับเด็กเรียนร้อย
เป็นต้น เนื้อหาของเรื่องจะสอนให้รู้ว่า ควรใช้เวลาว่างทำอะไรบ้าง และการอยู่ในสังคม
เล็ก ๆ ของเขาอย่างมีความสุขได้อย่างไร

โอภาส อาจอารมณ์ และ พยุพธ สกุลศักดิ์ เทคนิคคิดเลขไว สุวีริยาสาสน์ 110 หน้า
ให้ความรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ในเรื่องการบวกเลข ลบเลข คูณเลขเร็ว การหาเลข
ยกกำลัง วิธีตรวจสอบผลคูณ คูณเลขสองหลักแบบวิธีเศษ การหารเลข เลขที่ควรจำได้ เกมส์
แต่ละเรื่องจะให้คำอธิบายวิธีการทำที่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย ทุกคนจะมีแบบฝึกหัดพร้อมทั้ง
คำเฉลยไว้ด้วย

สุสตัน, อัดมา พรานน้อยนุ๊ก โดย ลมุล รัตติการ (ผู้แปล) ไทยวัฒนาพานิช, 147 หน้า
เป็นเรื่องของนุ๊ก เด็กชายชาวเอสกิโม พ่อของนุ๊กเป็นนักล่าแมวน้ำที่เก่งมาก แต่ได้
หายสาบสูญไป นุ๊กได้พยายามฝึกล่าแมวน้ำเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวแทนพ่อซึ่งต้องใช้ความ
พยายามอย่างมากในการล่าแมวน้ำ ต้องอดทนเมื่อเผชิญกับพายุ หิมะ และทะเลน้ำแข็ง
แต่นุ๊กก็มีไคยต่ออุปสรรค จนสามารถล่าตัวออลวอร์ดได้ จึงได้รับการยกย่องให้เป็นพรานน้อย
และในขณะที่มีการเลี้ยงฉลองกันนั้นเอง พ่อของนุ๊กซึ่งหายสาบสูญไปก็กลับมา ทุกคนแสดงความ
ยินดีกับครอบครัวของนุ๊กโดยเฉพาะพ่อรู้สึกภาคภูมิใจในตัวนุ๊กมาก

ภาคผนวก ง

- ตาราง เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่าน
ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง
- ตาราง เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่าน
ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม
- ตาราง เปรียบเทียบสถิติการเข้าใจของสมุด
ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง
- ตาราง เปรียบเทียบสถิติการเข้าใจของสมุด
ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม
- ตาราง เปรียบเทียบอัตราการยืมหนังสือ
ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง
- ตาราง เปรียบเทียบอัตราการยืมหนังสือ
ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม

ตาราง เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²
1	132	155	23	529
2	146	152	6	36
3	161	168	7	49
4	135	143	8	64
5	150	157	7	49
6	175	187	12	144
7	156	168	12	144
8	135	149	14	196
9	147	149	2	4
10	133	144	11	121
11	170	172	2	4
12	172	187	15	225
13	144	163	19	361
14	190	213	23	529
15	132	128	-4	-16

ตาราง เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²
1	141	129	-12	144
2	146	148	2	4
3	147	160	13	169
4	145	143	-2	4
5	144	157	13	169
6	146	137	-9	81
7	168	145	-23	529
8	153	141	-12	144
9	139	144	5	25
10	138	139	1	1
11	148	142	-6	36
12	129	175	46	2116
13	144	142	-2	4
14	141	154	13	169
15	159	135	-24	576

ตาราง เปรียบเทียบสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	เข้า	พัก กลางวัน	เย็น	รวม	เข้า	พัก กลางวัน	เย็น	รวม
1	-	4	2	6	5	6	3	14
2	1	4	1	6	3	8	3	14
3	2	3	1	6	3	6	2	11
4	1	4	1	6	3	9	2	14
5	2	2	2	6	4	5	3	12
6	2	3	1	6	2	4	2	8
7	1	3	1	5	1	4	3	8
8	-	1	1	2	1	3	2	6
9	2	2	2	6	1	4	3	8
10	1	2	2	5	1	5	2	8
11	1	2	-	3	3	4	1	8
12	1	3	1	5	2	5	1	8
13	2	2	1	5	2	2	2	6
14	1	1	-	2	1	3	1	5
15	-	-	2	2	-	3	2	5
รวม	17	36	18	71	32	71	32	135

ตาราง เปรียบเทียบสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม

คนที่	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	เข้า	พัก กลางวัน	เย็น	รวม	เข้า	พัก กลางวัน	เย็น	รวม
1	1	3	1	5	2	2	1	5
2	-	2	1	3	1	3	1	5
3	-	3	1	4	2	3	-	5
4	-	3	1	4	1	4	-	5
5	1	3	1	5	1	2	1	4
6	-	2	-	2	1	3	-	4
7	1	2	2	5	2	2	1	5
8	1	2	1	4	2	2	1	5
9	1	3	2	6	-	3	2	5
10	2	4	1	7	1	2	1	4
11	1	2	1	4	2	2	1	5
12	2	4	2	8	-	3	2	5
13	1	2	1	4	1	2	1	4
14	-	2	1	3	-	3	1	4
15	1	2	1	4	1	2	1	4
รวม	12	39	17	68	17	38	14	69

ตาราง เปรียบเทียบอัตราการขึ้นหนังสือก่อนและหลังการทกลอง ของกลุ่มควบคุม

คดี	สารคดี															บันทึกคดี						รวม						
	000		100		200		300		400		500		600		700		800		900		น	ร.ศ.	บ	กอน	บันทึก	สารคดี	บันทึก	
	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง	กอน	หลัง								
1							1	1							1			1							2	-	2	-
2									1						1									1	1	1	1	1
3								1																1	1	1	-	1
4																				1				1	1	-	2	1
5	1										1	1				1								1	2	1	2	-
6	1										1	1	1											1	-	2	-	-
7								1				1													-	-	2	-
8															1	1								1	1	1	1	-
9	2	1					1					1													3	-	2	-
10																									-	1	-	-
11						1																		1	1	-	1	1
12	1																		1					1	-	2	1	
13									1	1	1	1				1								1	1	2	1	3
14			1																					1	1	1	-	1
15	1							1																1	2	1	-	-
รวม	4	3	1	-	1	2	4	2	1	2	3	5	1	-	2	3	-	1	1	2	1	1	1	6	19	9	20	7

การศึกษาลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใจของสมุด
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทคัดย่อ

ของ

สมใจ พุทธเบญจพจน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2528

การศึกษาค้างนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษานผลของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุด และเพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดระหว่างนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านและไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมการอ่านสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4 กิจกรรม คือ การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่องการเลือกอ่านและประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด และการสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน แบบบันทึกสถิติการเข้าใช้ห้องสมุดและแบบบันทึกสถิติการยืมหนังสือประเภทสารคดี และบันทึกคือออกจากห้องสมุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ t-test และ Z-proportion

ผลการทดลองพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่านมีการเข้าใช้ห้องสมุดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

4. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีการเข้าใจห้องสมุดแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีการเข้าใจห้องสมุดสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

การส่งเสริมการอ่าน ทำให้ความสนใจในการอ่านและการเข้าใจห้องสมุดของนักเรียนสูงขึ้น

A STUDY OF THE EFFECT OF READING PROMOTION PROGRAM
ON MATHAYOM SUKSA 1 STUDENTS' READING INTEREST
AND USE OF THE LIBRARY

AN ABSTRACT

BY

SOMJAI PUTHABENJAPOJ

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September 1985

The purposes of this investigation were to find the effect of reading promotion activities toward students reading interest and frequency of library use and to compare the degree of reading interest and frequency of library use between students who participated in the reading promotion program and those who did not.

The sample group was composed of 30 Mathayom Suksa 1 students in Nakhonsawan School. The sample group was divided into the experimental group of 15 students and the control group of the same number of students. The students in the experimental group participated in the following reading promotion activities twice a week : book talk, discussion on reading selection and value of reading, book exhibition at the library, and discussion and expressing opinion on the read book. Questionnaires were employed in finding the students reading interest while library use frequency record forms were used in recording the number of library uses. Statistics of daily circulation were also obtained from the circulation desk. The statistical methods employed in the analysis of data included t-test and Z-proportion.

Major findings were as follows.

1. The students participating in the reading promotion activities had higher interest in reading than in the past. This was statistically significant at .05 level.

2. The students participating in the reading promotion activities used the library more frequently than in the past. This was statistically significant at .01 level.

3. The reading interest of the students participating in the reading promotion program was statistically different from that of the students who did not participate in the program at .05 level of significance. In other words, the former's reading interest was higher than that of the latter's

4. The number of library uses of the students participating in the reading promotion program was statistically different from that of the students who did not participate in the program at .01 level of significance. In other words, the former's frequency of uses was higher than that of the latter's.

Reading promotion program increased the students' reading interest and number of library uses.

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวสมใจ พุทธเบญจพจน์ เกิดเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2496
ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 6 หมู่ 4 ตำบลบางเล่า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
การศึกษา สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศึกษานานาชาติ
ปีการศึกษา 2520
การทำงาน รับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนนครสวรรค์
อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์